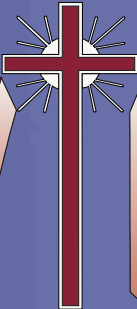

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ὈΜΩΝΥΜΟΥ ὈΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΕ΄
ΑΥΓ.-ΣΕΠΤ. 2020
Ἄρ. Φύλ. 896-897

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητας
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Τεύχ. 896-897, ΑΥΓ. - ΣΕΠΤ. 2020

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική επιμέλεια:
«Χριστιανική Έλπις»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677136

Έκτύπωση - βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Άσπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:

Έσωτερικού: 10€

Έξωτερικού: 35€

Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$

Καναδά: 50\$ Αύστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

6074010115324

Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Για τούς συνδρομητές
του έξωτερικού

IBAN: GR 94 0171 0740 0060

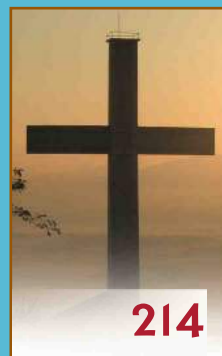
7401 0115 324

Περιεχόμενα

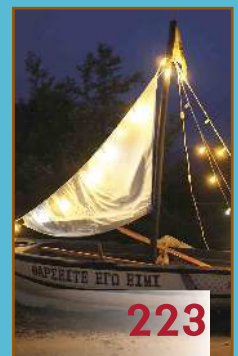
Ή Σεμνή.....	195
Θαρσείτε, έγώ ειμι' μη φοβείσθε!	196
«Θαρσείτε, έγώ ειμι» (ποίημα)	198
Πιστός στο στενό μονοπάτι.....	199
Άγιος Νικολάου Καβάσιλα, Θεία Λειτουργία: «Τά μετά την θυσίαν» Β'	200
Καποδίστριας - Ή καρδιά πού χτυπούσε για την Έλλάδα	202
Σωτήριος Εύσταθίου	205
Μά πώς μπορεί νά ζήσει κανείς χωρίς ούρανό; ..	206
Ή νομοτέλεια τής μοναδικότητας του κάθε ανθρώπου Β'	208
Μέ τή ζυγαριά τής αιωνιότητας (Μρ 8,34-9,1)	212
Τιμή εις τόν σταυρόν	214
Μέ τόν Θεό μαζί (διήγημα).....	216
Συζητώντας τά γεγονότα	218
Μικρό αφιέρωμα στή μεγάλη μορφή του π. Αύγουστίνου	220
Κατασκήνωση 2020: «Θαρσείτε, έγώ ειμι!»	231
Ρωμανός Μπιτσαχτσίδης, ό πρωτομάστορας	231

196

214

223

Ἡ Σεμνή

Πάντοτε μᾶς ἐλκύει τό πρόσωπο τῆς Παναγίας, τῆς «ἐπουρανίου κλίμακος» μέσω τῆς ὁποίας κατέβηκε στή γῆ καί ἐνανθρώπησε ὁ Θεός. Μά ἐντελῶς ἰδιαίτερα καί ξεχωριστά ταιριάζει νά σταθοῦμε στήν πάνσεπτη μορφή τῆς σ' αὐτό τό τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας, καθὼς στίς 15 Αὐγούστου καί στίς 8 Σεπτεμβρίου ἡ Ἐκκλησία μας πανηγυρίζει ἀντίστοιχα τήν κοίμηση καί τή γέννησή τῆς.

Ἀπό τά ἀναρίθμητα χαρίσματα ἐκείνης πού μαρτυρήθηκε ἀπό τόν Θεό ὡς ἡ «κεχαριτωμένη» καί «εὐλογημένη ἐν γυναιξί» (Λκ 1,28), θά σταθοῦμε σ' ἓνα μόνο, στή σεμνότητά τῆς.

Ἡ ἀρετή τῆς σεμνότητας, πού ὁ κόσμος σήμερα περιφρονεῖ, εἶναι «ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ» γιά μία χριστιανή γυναίκα. Σεμνότητα θά πεῖ ὅτι προσέχω τόν ἑαυτό μου καί δέν συμπεριφέρομαι προκλητικά. Δέν ἐπιδιώκω ματαιόδοξα τό ἐνδιαφέρον τῶν ἄλλων. Δέν τρέφομαι ἀπό τά φῶτα τῆς προβολῆς καί τῆς ἐπίδειξης. Καί ναί μὲν αὐτά πρέπει νά εἶναι χαρακτηριστικά κάθε χριστιανοῦ, ὡστόσο ὅλοι κατανοοῦμε πόσο προσιδιάζουν στίς γυναῖκες «ταῖς ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν» (Α' Τι 2,10). Ἡ γυναίκα -εἶναι ἀλήθεια- εὐκολώτερα οἰκειώνεται τήν εὐσέβεια, ὅμως ἐξίσου εὐκόλα μπορεῖ νά ἐκτραπεῖ καί νά παγιδευτεῖ ἀπό τόν Σατανᾶ. Ἡ Παναγία πρόσεξε ἰδιαίτερα αὐτό τό θέμα καί μολονότι διακρινόταν γιά τήν ἀσύγκριτη τιμή πού τῆς ἔγινε, οὐδέποτε υἱοθέτησε τέτοιους τρόπους. Ἐζῆσε καί πέθανε στήν εὐλογημένη ἀφάνεια.

Βέβαια σεμνότητα θά πεῖ καί ἀγνότητα. Καί ἡ μητέρα τοῦ Κυρίου μέ τήν πάναγνη καί πεντακάθαρη ζωή τῆς ἀναδείχθηκε ἀσφαλῶς ὁ ὑπογραμμός τῆς ἀγνότητας. Καί γιά μὲν τοὺς ἀνθρώπους πού ἀδιαφοροῦν γιά τή χριστιανική πίστη καί ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἠθική ἀσυδοσία εἶναι πρόοδος -καί εἶναι ἡ πλειονότητα στήν ἐποχή μας-, αὐτή ἡ ἀρετή εἶναι ἀσφαλῶς ἀνοησία. Τήν χλευάζουν. Ὅμως γιά τοὺς πιστοὺς τοῦ ἀγνοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ (βλ. Α' Ἰω 3,3), δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι ἡ τιμή τους, ὅ,τι πιό πολῦτιμο κατέχουν, ἡ πιό ἀκριβή περιουσία τους.

Ἡ Μαρία λοιπόν, ἡ κόρη τῆς Ναζαρέτ, δέν εἶναι μόνον ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ. Ἄν ἦταν μόνον αὐτό, ὅπως τονίζει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, δέν θά ἦταν ἀξιομακάριστη, διότι τό ὅτι γέννησε τόν Κύριο δέν ἦταν δικό της κατόρθωμα ἀλλά ἔργο τοῦ ἀγίου Πνεύματος. Ἡ Παναγία εἶναι καί ἡ Σεμνή, ἡ Παρθένος, τό «κειμήλιον» τῆς καθαρότητος, καί ὡς τέτοια πρέπει νά ἀποτελεῖ τό ἀπαράμιλλο πρότυπο κάθε χριστιανοῦ, πού θέλει νά ἀγωνιστεῖ στό σκάμμα τῆς ἐνάρετης ζωῆς γιά τή δόξα τοῦ οὐράνιου Πατέρα.

Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι μὴ φοβεῖσθε!

Ἡ νύχτα αὐτὴ εἶναι σίγουρα ἀπὸ τίς δυσκολώτερες τῆς ζωῆς τους. Οἱ μαθητές τοῦ Κυρίου μέσα σ' ἓνα καίκι, στὴ μέση τῆς «θάλασσας» τῆς Γαλιλαίας, παλεύουν μὲ μιὰν αἰφνίδια πολὺ ἰσχυρὴ θύελλα καὶ μὲ τὰ τρομερὰ κύματα πού ξεσηκώνει. Κι ἐνῶ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχουν ἐλπίδες κι ὅτι ὅλα ἔχουν χαθεῖ, ξαφνικὰ βλέπουν νὰ περπατᾶει πάνω στὰ τρικυμισμένα νερά καὶ νὰ τοὺς πλησιάζει ἓνας ἄνθρωπος! Δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν ποιὸς εἶναι καὶ τὸ πρῶτο πού σκέφτονται φυσικὰ εἶναι ὅτι πρόκειται γιὰ φάντασμα.

Ἐνῶ κάνουν λάθος. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς! Ποιὸς θὰ μπορούσε νὰ τὸ διανοηθεῖ; Ὁ διδάσκαλός τους βαδίζει πάνω στὸ νερό σάν νὰ 'ταν στεριά! Κι ἐνῶ ὁ ἄνεμος λυσομανᾷ καὶ ἡ θάλασσα φουσκώνει σάν ἀνήμερο θηρίο, τίποτε δὲν ταράζει τὸ βῆμα του! Ὡστόσο οἱ φτωχοὶ μαθητές του, καθὼς δὲν μπορούσαν νὰ πιστέψουν αὐτὸ πού ἔβλεπαν καὶ νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ταυτότητα τοῦ ἀγνώστου, πανικοβλήθηκαν καὶ ἔκραξαν· καὶ τότε, ἀμέσως, τοὺς φώναξε: «Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε!», θάρρος, ἐγὼ εἶμαι, μὴ φοβάστε! (Μθ 14,27).

Ἦταν πράγματι Αὐτός. Ποιὸς δηλαδή; Ὁχι ὁ χειρώνακτας μὲ τὴν ταπεινὴ καταγωγὴ ἢ ὁ νεαρός ραββὶ ἢ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἢ ἔστω ὁ μεσσίας πού προσδοκοῦσαν ὅλοι, ἀλλὰ κάτι πολὺ περισσότερο: Ἦταν ὁ ἴδιος ὁ αἰώνιος Θεός, ὁ δημιουργὸς τῶν πάντων, ὁ Γιαχβέ ἑνσαρκος. Τὸ φανερώνουν τὰ ἴδια τὰ γεγονότα: Τὸ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὑπέταξε τὸ νερό καὶ τὸ ἔκανε δρόμο γιὰ νὰ βαδίσει, παραπέμπει ἀναμφίβολα στὴ θαυμαστὴ διάνοιξη τῆς Ἐρυθρᾶς Θάλασσας ἀπὸ τὸν Γιαχβέ, γιὰ νὰ διαβεῖ ὁ λαὸς τοῦ Ὁραήλ. Ἐπίσης λίγο πρὶν ἀπ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια, τὸ μεσημέρι πού προηγήθηκε, χόρτασε περισσότερους ἀπὸ πέντε χιλιάδες ἀνθρώπους μὲ πέντε ψωμιά καὶ δύο ψάρια· μ' ἄλλα λόγια ἔκανε ὅ,τι καὶ ὁ Γιαχβέ πού ἔθρεψε τὸν Ἰσραήλ στὴν ἔρημο μὲ ψωμί ἀπὸ τὸ τίποτε, τὸ μάννα. Τέλος, τὸ δείχνει καὶ ὁ καιρός: Πλησίαζε τὸ Πάσχα, ἡ μεγάλη

γιορτή των Ἰουδαίων, πού ὑπενθύμιζε ὅλες αὐτές τίς καταπληκτικές εὐλογίες τοῦ Κυρίου στό ἀχάριστο ἐκεῖνο ἔθνος.

Ἡ συνέχεια τοῦ περιστατικοῦ εἶναι γνωστή. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς μπήκε στό καΐκι τῶν μαθητῶν του, κόπασε ὁ ἄνεμος καί ἀμέσως, μέ θαυμαστό τρόπο, βρέθηκαν στήν ἀκτή. Δηλαδή ὁ λόγος του, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀποδειχτήκε ἀψευδής, φερέγγυος. Ἡ φωνή του μέσα στά κύματα νά ἔχουν οἱ μαθητές θάρρος διότι «ἐγώ εἶμαι», εἶχε ἀντίκρισμα, δέν ἦταν ψευτοπαρηγοριά. Καί σκέφτομαι πολλές φορές, καθώς ἐπανέρχομαι στό συγκλονιστικό αὐτό συμβάν, πόσο ἐγώ, ὁ μαθητής τοῦ Χριστοῦ τοῦ 21^{ου} αἰ., ἔχω συνειδητοποιήσει αὐτή τήν ἀλήθεια. Εἶναι ἀπολύτως βέβαιο ὅτι τό γεγονός αὐτό ἀφορᾶ κι ἐμένα, ὅμως ἀφουγκράζομαι ἄραγε τό μήνυμά του; Κι ἐγώ ζῶ μέσα σέ τρικυμίες καί ἀντάρες κι ἄς μή δέρνομαι ἀπό νερά καί ἀνέμους. Καί τό δικό μου καΐκι κινδυνεύει νά καταποντιστεῖ ὄχι σέ θάλασσες, ἀλλά στίς ποικίλες ἀβύσσους τῆς καθημερινότητας. Τά φοβερά κύματα τῶν δοκιμασιῶν παφλάζουν τό ἴδιο ἄγρια στήν ψυχή μου μ' ἐκεῖνα τῆς Γεννησαρέτ καί ἡ θύελλα τῶν ἀδιεξόδων μαίνεται σάν δαίμονας καί ἀπειλεῖ νά μέ συντριψεῖ. Ἀλλά ἐφόσον εἶναι κυβερνήτης στό σκάφος μου ὁ ἅγιος καί παντοδύναμος Θεός, ἐφόσον ἐξαρτῶμαι ἀπό τό πανίσχυρο χέρι του, πού δέν γνωρίζει ἐμπόδια καί τίποτε δέν του ἀντιστέκεται, γιατί νά καταρρέω; Γιατί νά σκοτεινιάζουν οἱ μέρες μου; Γιατί νά ἀπελπίζομαι; Για ποιόν λόγο νά βυθίζομαι στό χάος τῆς ἀπόγνωσης; Πέρα καί πάνω ἀπ' ὅλες τίς δίνες πού θέλουν νά μέ καταπιοῦν, ὑπάρχει ὁ Ἰησοῦς, ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς, ἡ ἀδιάψευστη ἐλπίδα μου. Λοιπόν «ποιόν -καί τί- θά φοβηθῶ;» (Ψα 26,1).

Ὅστος στίς στροφές τῆς συνείδησής μου καιροφυλακεῖ πάντα τό ἴδιο κρίσιμο ἐρώτημα: Παραδίδω ὄντως τό καΐκι τῆς ζωῆς μου στήν ἐξουσία τοῦ Θεοῦ; Τόν ἀναγνωρίζω ἀρχηγό μου σέ ὅλα ἡ μήπως θέλω νά ἔχω λόγο κι ἐγώ στό τί θά γίνει; Μήπως δέν εἶμαι καί τόσο εἰλικρινής ἀπέναντί του ὅταν τόν ὀνομάζω Κύριο καί τοῦ ὑπόσχομαι ὅτι τιμόνι, πηδάλιο καί πυξίδα μου θά εἶναι ἀποκλειστικά ὁ νόμος του; Ἄν συμβαίνει κάτι τέτοιο, ἐαυτέ μου, τότε δικαιολογημένα ἀνησυχεῖς. Ἄν ὑποκρίνεσαι μπροστά στόν ἅγιο Θεό καί θές νά καθοδηγεῖσαι καί ἀπό τίς ἐπιθυμίες ΣΟΥ, τότε πολύ σύντομα ἡ βάρκα σου θ' ἀρχίσει νά μπάζει νερά. Σέ μιά τέτοια νόθα κατάσταση ὁ Βασιλιάς τῆς ἀλήθειας δέν ἔχει θέση καί συνεπῶς θά ἀποχωρήσει. Καί τότε ποιός θά σέ σώσει ἀπό τόν ὄλεθρο πού караδοκεῖ;

Πρέπει λοιπόν νά δοῦμε μπροστά μας καθαρὰ, χωρίς αὐταπάτες. Ἡ θύελλα ἤδη μουγκρίζει καί τά κύματα ἀφρίζουν. Δέν ὑπάρχει καιρός, καί ἄλλη λύση στό πρόβλημα δέν θά μᾶς δοθεῖ. Ὁ Ἰησοῦς μᾶς καλεῖ στό φῶς, στόν ξάστερο, γαλήνιο οὐρανό του. Δέν εἶναι κρίμα νά τοῦ ἀρνηθοῦμε ἀπό ἀδυναμία στά καπρίτσια τοῦ «ἐγώ» μας καί νά παραδοθοῦμε στό σκοτάδι πού δέν ἔχει ἐπιστροφή καί τέλος;

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

«Θαρσεΐτε, ἐγὼ εἶμι»

Στὴν ἔρημο ἀκοῦς τὴν κραυγὴ μας
καὶ στέλνεις στὴν πείνα μας μάννα. Θαρσεΐτε!
Στὸ βλέμμα μας τὸ τρομαγμένο
μεριάξεις νερά νά διαβοῦμε. Θαρσεΐτε!
Νερό ἀπ' τὸν βράχο μᾶς δίνεις,
νεφέλη καὶ στήλη φωτός.
Θαρσεΐτε, λαός μου, ἐγὼ εἶμαι
σκεπαστής, βοηθός! Θαρσεΐτε!

Θαρσεΐτε, λαός μου, τὸ βλέμμα ψηλά!
Στὸ πλάι σου στέκει ἄγρυπνα Θεός πού ἀγαπᾷ!
Ἔλα, Ἐσύ, στίς καρδιές μας νά μείνεις
βασιλιάς κραταιός, νικητής.
Κύριε, διώξε τὸν φόβο καὶ μ' ἓνα σου λόγο
ἡ εἰρήνη σου ἄς θρονιαστεῖ!
Θαρσεΐτε, ἐγὼ εἶμι!

Ἡ κρία νυχτιὰ μέ τρομάζει.
Φουρτούνα τὸ πλοῖο μου δέρνει, Πατέρα!
Προσμένω νά δῶ τὴ θωριά σου,
νά κάνεις τὸ μαῦρο σκοτάδι ἡμέρα.
Μιά λέξη ἄς ἤχησει ἐντός μου
ἡ ἅγια γλυκιά σου φωνή:
Θάρσει! Τὸ χέρι σου δῶς' μου
νά πορευτοῦμε μαζὶ!

Πικρὸ τὸ ψωμί μας καὶ τώρα...
Τὸ οὐράνιο σου Μάννα, Πατέρα, ἐσύ δῶς' μας!
Θολὸ τὸ νερό στίς πηγές μας...
Δροσιά ἄς γενοῦνε τὰ λόγια σου ἐντός μας!
Ὀλάκερος, δέξ, ὁ πλανήτης
στενάζει πληγὴ ἀνοιχτή.
Τὸ πλάσμα σου σῶσε καὶ πάλι,
τὸ θαῦμα σου κάνε στή γῆ!
Θαρσεΐτε!

Φοίβη Μυτιληναίου

Πιστός στό στενό μονοπάτι

Τόν π. Ἡλία Μαστρογιαννόπουλο

τόν συνάντησα στή ζωή μου ὄλο κι ὄλο δύο φορές.

Τήν πρώτη, κάποιο καλοκαίρι στήν Καβάλα,
στό Κωνσταντεῖο Γηροκομεῖο ὅπου ἀναπαυόταν.

Τή δεύτερη, τόν Αὐγουστο τοῦ 2012, ἔξω ἀπό τόν ναό τῆς «Ζωῆς»
στήν Ἁγία Παρασκευή, μετά ἀπό κάποια κυριακάτικη θεία Λειτουργία.
Στήν Καβάλα δέν θυμάμαι τί εἰπώθηκε.

Θυμάμαι ὅμως μέ συγκίνηση
τό ζεστό ἐνδιαφέρον πού ἔδειξε

γιά τό ἔργο τῆς Ἀδελφότητας «Χριστιανική Ἑλπίς»,
γιά τό ὅποιο εἶχε πληροφορηθεῖ πρόσφατα.

Κατάλαβα ἀμέσως ὅτι οἱ πόθοι του ἀγκάλιαζαν ὅλη τήν Ἐκκλησία,
δέν ἀφοροῦσαν μονάχα τή «Ζωή»,

κι ὅτι ὄραμά του ἦταν ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ, ὄχι τῆς Ἀδελφότητάς του.

Καί θαύμασα... Γιατί αὐτό τό κενωτικό ὁλόθυμο «ἄνοιγμα»
ἐνός ἀνθρώπου τόσο ταυτισμένου μέ τήν πνευματική του οἰκογένεια,
δέν τό βρίσκεις σήμερα εὐκόλα.

Ἔπειτα ἔμαθα διαβάζοντας κάποια κείμενά του, κι ἀπό ἄλλους,
ὅτι τόν ἐνοίαζε κάθε χριστιανική πνευματική κίνηση,

προσπαθοῦσε ν' ἀντιληφθεῖ πού ἔπαλλε ἡ καρδιά τοῦ Χριστιανισμοῦ
κι ἔγραφε γι' αὐτό, μέ ἐκδηλη τήν ἐκπληξή του
γιά τό μαρτύριον τοῦ Θεοῦ στίς ἔσχατες ἡμέρες μας.

Συνομιλοῦσε ἀπλά, εἰλικρινά, σοβαρά μέ τούς πάντες,

ἀπό τούς ἀπόκοσμοι ἀσκητές τοῦ Ἁγίου Ὁρους

μέχρι τούς ἐπιστήμονες, τούς πολιτικούς, τούς καλλιτέχνες,

τούς ἀνάπηρους, τούς ναρκομανεῖς καί τούς κάθε λογῆς «παρίες».

Ἀτέλειωτη ἀγωνία του νά καταλάβουμε «τί θέλει ὁ Κύριος».

Καί πάλι του ἀένανη ἡ προσευχή. «Προσευχή γιά ὅλα», ἔλεγε.

Δέν ἐπιθύμησε τίποτε ἄλλο στή ζωή του.

Οὔτε δέχτηκε νά γίνει ἐπίσκοπος

οὔτε καθηγητής, ἀκαδημαϊκός κτλ. κτλ., κι ἄς τό μωροῦσε.

Παρέμεινε ἀπλός Χριστιανός, αὐτό ἤθελε πάνω ἀπ' ὅλα.

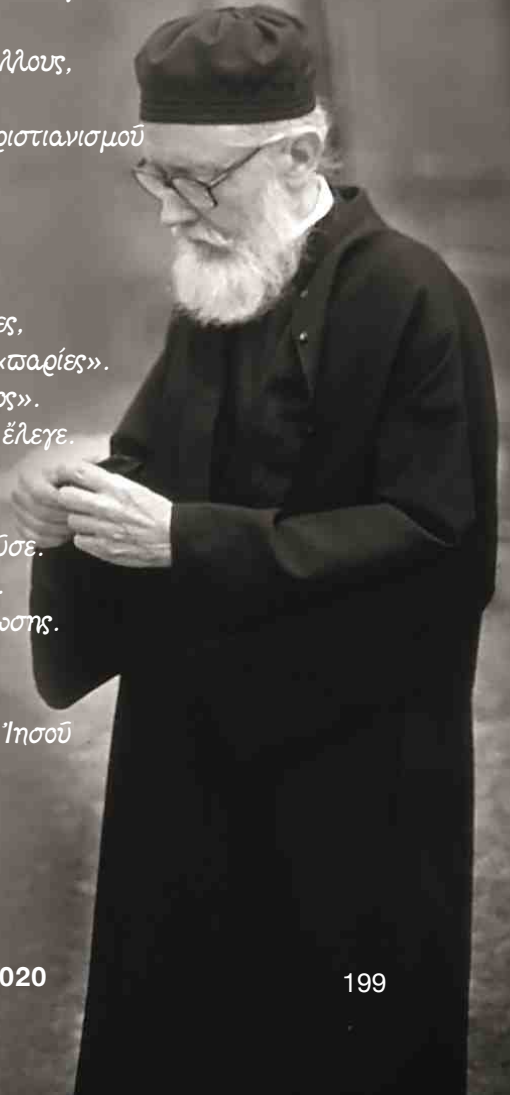
Καί διά βίου μαθητής στό μυστήριο τῆς ἐν Χριστῷ ἀφιέρωσης.

Πιστός ἀνυποχώρητα καί μέχρι τέλους,

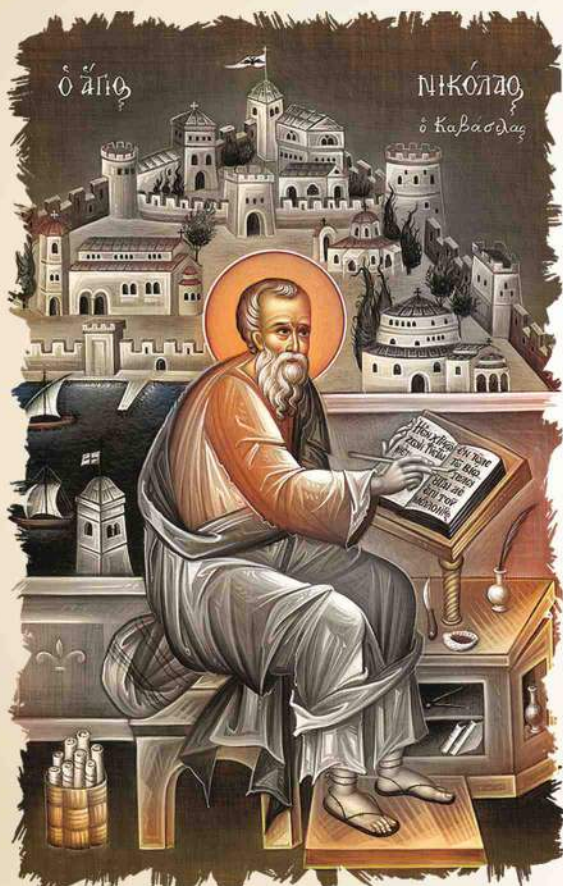
ἀκόμη καί μόνος του,

στό στενό καί πικρό μονοπάτι τῆς μαρτυρίας τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
μέσα στόν κόσμο...

Καλή ἀνάπαυση, π. Ἡλία,
τήν εὐχή σου! Καλή ἀνάσταση!
Σίλας

Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα,
Θεία Λειτουργία:
«Τὰ μετὰ τὴν θυσίαν» Β΄

Ὁ ἅγιος Νικόλαος πολλές φορές ἀναφερόμενος στή θεία Λειτουργία τὴν ἀποκάλεσε «διήγησιν» καί «εἰκόνα» τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, τῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄρτος πού οἱ πιστοί προσφέρουν, μᾶς εἶπε ὁ ἅγιος πατέρας, διηγεῖται οὐσιαστικά τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ σωτήρος Χριστοῦ, ἀπό τὴ γέννησή του μέχρι τὴν

Πεντηκοστή καί τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ σχεδίου του γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Στὸ παρόν ἄρθρο θὰ ἐστιάσουμε σέ δύο πινελιές τοῦ ἁγίου, καθὼς φωτισμένα ἐρμηνεύει τὸ μυστήριο τῶν μυστηρίων.

Ἐρμηνεύοντας τὴν ἀπόκριση τῶν πιστῶν «εἰς ἅγιος, εἰς Κύριος» στὴν ἐκφώνηση τοῦ ἱερέως «τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις», διευκρινίζει ὅτι κανεὶς δέν εἶναι ἅγιος ἀφ' ἑαυτοῦ, καθὼς ὁ ἁγιασμός δέν εἶναι «ἔργον ἀνθρώπινον» ἀλλὰ ὅλα «ἐξ ἐκείνου» τοῦ Θεοῦ καί «δι' ἐκείνον». Στὴν προκειμένη περίπτωση, ἐξηγεῖ ὁ ἅγιος, ἅγιος ὁ ἱερέας ἀποκαλεῖ ἐκείνους πού εἶναι τέλειοι στὴν ἀρετὴ ἀλλὰ καί ἐκείνους πού «ἐπείγονται» πρὸς τὴν τελειότητα ἀλλὰ «λείπονται ἔτι». Τέλειοι λοιπὸν εἶναι ὅλοι ὅσοι ἐπείγονται πρὸς τὴν τελειότητα, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἀκόμη δέν τὴν ἔχουν ἐπιτύχει. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἄλλωστε ὁ ἀπόστολος Παῦλος, προσθέτει ὁ «θεῖος διδάσκαλος», ἀποκαλεῖ ἅγιον «δῆμον ὀλόκληρον», τὴν ἐκκλησία τῶν ἐξ Ἑβραίων χριστιανῶν, στὴν πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολή του (βλ. Ἐβ 3,1).

Προκειμένου δέ νὰ καταστήσει καταληπτὸ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀγιότητα δέν εἶναι ἔργο καί ἐπίτευγμα ἀνθρώπινο, ὁ ἅγιος Νικόλαος ζωγραφίζει μπροστά μας ἕναν ἥλιο καί πολλά κάτοπτρα. Ὅπως ὅλα τὰ κάτοπτρα, ὅλοι οἱ καθρέπτες, ἂν τοποθετηθοῦν κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο θὰ λάμπουν καί θὰ ἀκτινοβολοῦν καθρεφτίζοντας τὸν ἕνα καί μοναδικὸ ἥλιο, ἔτσι καί οἱ πιστοὶ πού προσβλέπουν στὸν Κύριο καί Θεό, θὰ λάμ-

πουν από τό φῶς του, θά ἀκτινοβολοῦν ἀπό τήν ἀγιότητα τοῦ μόνου ἁγίου Θεοῦ, τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης.

Δέν πρόκειται γιά συμβολισμούς, σπεύδει νά ὑπογραμμίσει ὁ ἅγιος μυσταγωγός· τουναντίον, «τά μυστήρια», τά Τίμια Δῶρα, εἶναι «ἀληθινή βρώσις καί πόσις». Τό θαυμαστό μάλιστα εἶναι ὅτι ἐνῶ ὅλες οἱ ἄλλες τροφές πού ὁ ἄνθρωπος καταναλώνει μεταβάλλονται σέ ἀνθρώπινη σάρκα, τό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ μεταβάλλει τό ἀνθρώπινο σῶμα σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ «τῶν κρειπτόνων ὑπερνικῶτων», διότι τά ἀνώτερα νικοῦν τά κατώτερα.

Στό σημεῖο αὐτό ὁ «ὑποφήτης τῶν δογμάτων τῆς πίστεως» ἅγιος Νικόλαος ζωγραφίζει μέ τήν πένα του μία ἄλλη εἰκόνα: Ὅπως ὅταν ὁ σίδηρος ἐνωθεῖ μέ τή φωτιά, δέν παθαίνει τίποτε ἢ φωτιά ἀλλά ὁ ἴδιος ὁ σίδηρος μεταβάλλεται σέ πῦρ, ἔτσι καί ἡ ἀνθρώπινη φύση, ὅταν ἐνωθεῖ μέ τό πῦρ τῆς θεότητος, μεταβάλλεται σέ μέλος Χριστοῦ. Γιά τόν λόγο αὐτό καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει στούς Κορινθίους «*ἡμεῖς δὲ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καί μέλη ἐκ μέρους*» (Α΄ Κο 12,27).

Ὅνομάζει μάλιστα ὁ ἀπόστολος, ἐπεξηγεῖ ὁ ἅγιος, τοὺς πιστοὺς *μέλη* τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὄχι μόνον γιά νά δείξει τήν ὑποταγή τους σ' Αὐτόν, ἀλλά καί γιά νά σημάνει ὅτι οἱ πιστοὶ ἤδη ζοῦν τήν ἐν Χριστῷ ζωή, ἔχοντας κεφαλή τόν Ἰησοῦ Χριστό καί σῶμα τους τό σῶμα του. Γιά τόν λόγο αὐτό, δέν θά ἦταν ἄτοπο, καταλήγει ὁ ἅγιος, νά ποῦμε ὅτι στό μυστήριο αὐτό τῆς θείας Εὐχαριστίας σημαίνεται ἡ

Ἐκκλησία.

Ἡ «*ἀπόρρητος σοφία*» τοῦ Θεοῦ καί ἡ «*ἄφατος φιλανθρωπία*» του δέν ἀρκεῖται στό νά καταστήσει τήν ἀνθρώπινη φύση ἀντανάκλαση τῆς θεϊκῆς δόξας· τῆς δίδει τή δυνατότητα νά ἐνωθεῖ μέ τόν Θεό. Τέτοιο εἶναι τό μέγεθος τῆς δωρεᾶς, γιά τήν ὅποια τά ἀνθρώπινα χεῖλη δέν εἶναι ἱκανά νά προφέρουν λόγους εὐχαριστίας, σημειώνει ὁ ἱερός ἐρμηνευτής. Γιά τόν λόγο αὐτό, στό τέλος τῆς «*ἀγίας τελετῆς τῶν μυστηρίων*», τῆς θείας Λειτουργίας δηλαδή, ὁ πιστός ζώντας τό μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ παρακαλεῖ τόν Θεό νά γεμίσει τό στόμα του μέ λόγους αἰνέσεως καί εὐχαριστίας: «*Πληρωθήτω τό στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου, Κύριε, ὅπως ἀνυμνήσωμεν τήν δόξαν σου*».

Ἀντλώντας ἐπομένως ἀγιότητα ἀπό τόν μόνον ἅγιο Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, γίνονται ἅγιοι καί οἱ πιστοί. Ἀρκεῖ νά ἔχουν στραμμένα τά κάτοπτρα τῆς ψυχῆς τους στόν «*μόνον τῶν ψυχῶν ἡλιον*» καί ὄχι στίς *μαῦρες τρύπες* τῶν παθῶν πού καταβροχθίζουν κάθε ἀρετή, μέχρις ὅτου ἀντικρίσουν τόν Κύριό τους, ὄχι πλέον «*δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι*» (Α΄ Κο 13,12), ἀλλά «*καθώς ἐστι*» (Α΄ Ἰω 3,2), στήν αἰώνια βασιλεία του. Κατά τόν ἅγιο ἐρμηνευτή, τό κάτοπτρο τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης ἀντανακλᾷ τό φῶς τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἀλλά καί θεώνεται πυρακτούμενο μέσα στό καμίνι τῆς ἀφάτου ἀγάπης καί τῆς ἀπορρήτου σοφίας τοῦ ὑπέρτατου Θεοῦ.

Δέσποινα Καλογεράκη

Καποδίστριας

Ἡ καρδιά πού χτυποῦσε γιά τήν Ἑλλάδα

Βρισκόμαστε λίγους μήνες πρὶν τοὺς ἑορτασμούς τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821. Καί εἴμαστε δυστυχῶς ὑποχρεωμένοι νὰ ὑπερασπίζουμε τὴν ἐθνικὴ μας ταυτότητα ἀπὸ ἐκείνους πού ἔπρεπε νὰ προεξάρχουν σὲ αὐτὸν τὸν ἀγῶνα, δηλαδὴ τὴν ἀρμόδια Ἐπιτροπὴ ἑορτασμοῦ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀτόπων, ἐκπρόσωποι τῆς χαρακτήρισαν καί τὸν Καποδίστρια ὡς δικτάτορα. Πόνο βαθύ προκαλεῖ ἡ εἰκόνα ἐνός κράτους πού ἀρνεῖται νὰ διαφυλάξει τὴν κληρονομιά του καί ἐπιτίθεται στοὺς ἥρωες καί εὐεργέτες του.

Πρῶτα πρῶτα, θεωρῶ ὅτι εἶναι ἐξαιρετικὰ παρακεκινδυνευμένο νὰ ἀναλύονται προγενέστερες περιόδοι, τόσο διαφορετικὲς ἀπὸ τὴ δική μας, μὲ βάση σύγχρονες ἔννοιες καί ἀντιλήψεις περὶ δημοκρατίας καί δικαίου. Ἐξάλλου, στίς ἀπαρχές τοῦ 19ου αἰῶνα, πουθενά στὸν κόσμον δὲν ὑπῆρχε δημοκρατία καί φιλελεύθερο καθεστῶς μὲ τὴ σύγχρονη ἔννοια.

Ἡ ἐκλογή τοῦ Καποδίστρια ὡς πρῶτου Κυβερνήτη τῆς Ἑλλάδας ἔγινε στίς 3 Ἀπριλίου 1827 ἀπὸ τὴν Γ' Ἐθνοσυνέλευση τῆς Τροιζήνας. Στίς 9 Ἰανουαρίου 1828 ἔφθασε μὲ ἀγγλικὸ πλοῖο στὴν Αἴγινα, τὴν προσωρινὴ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδας, ὅπου ἔγινε δεκτὸς μὲ ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες καί τὸν λαό. Ὅταν ὁ Καποδίστριας ἀνέλαβε τὴ διοίκηση, ἡ χώρα βρισκόταν σὲ κατάσταση ἀποσύνθεσης.

Ἡ Ἐπανάσταση, χωρὶς κρατικὸ μηχανισμό, κινδύνευε νὰ ἀποτύχει. Ὁ Ἴμπραὴμ ἔλεγε μεγάλο μέρος τῆς Πελοποννήσου καί οἱ Ὄθωμανοὶ κατεῖχαν ἀκόμη τὴ Στερεὰ Ἑλλάδα. Ἡ ἀποκαρδιωτικὴ εἰκόνα πού ἀντίκρισε ἀποτυπώνεται στὰ λόγια του: «Ὡς ψάρι εἰς τὸ δίκτυ σπαράζει εἰς πολλοὺς κινδύνους ἀκόμη ἡ ἑλληνικὴ ἐλευθερία. Μοῦ ἐδώσατε τοὺς χαλινούς τοῦ κράτους. Τίνος κράτους; Μετροῦμε εἰς τὰ δάκτυλά μας τὴν ἐπικράτειάν μας... Ποῦ τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ ἔθνους; Ἀκούω ἐπουλήσατε καί τὴν δεκατιάν τοῦ φετινοῦ ἔτους, πρὶν κἂν σπαρθεῖ τὸ γέννημα· ὁ τόπος εἶναι χέρσος, σπάνιοι οἱ κάτοικοι, σκόρπιοι εἰς τὰ βουνά καί εἰς τὰ σπήλαια, τὸ δημόσιον εἶναι πλακωμένον εἰς τὸ χρέος, ἡ γῆ ὑποθηκευμένη εἰς τοὺς Ἄγγλους δανειστάς».

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἐπίσης, ἡ Ἑλλάδα μαστίζεται ἀπὸ ἐθνικὸ ἀλληλοσπαραγμὸ. Τὸ ἀγγλογαλλοκίνητο πολιτικὸ δυναμικὸ ἀδυνατεῖ νὰ φέρει τὴν ὁμόνοια στὴ χώρα. Ὁ ἐνωτικὸς, ὅμως, χαρακτήρας τοῦ Καποδίστρια ἐξασφάλισε τίς βάσεις τοῦ σύγχρονου ἑλληνικοῦ κράτους. Ὁ πατριωτισμὸς του ἦταν ἄλλωστε ἀδιαμφισβήτητος, ὅπως καί ἡ σταθερὴ πίστη του στὴν Ὀρθοδοξία.

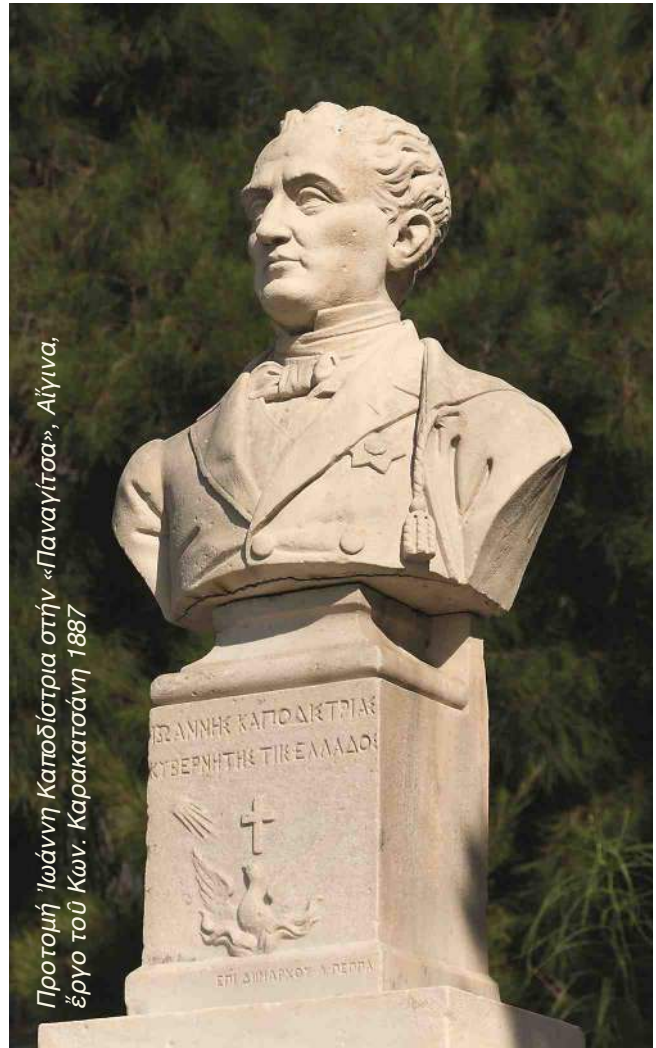
Τὸ πολιτικὸ σύστημα τῆς Ἑλλάδας μετὰ τὴν Ἐπανάσταση ἦταν καθαρὰ ὀλιγαρχικὸ, ἐνῶ τὴν πρωτοκαθεδρία κατεῖχαν οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν ξενοκίνητων κομμάτων. Βλέποντας ἀπέναντί του τίς κομματικὲς φατρίες, ὁ Καποδί-

στριας συνειδητοποίησε πώς τὰ Συντάγματα ἦταν πρόωρα γιὰ τὸ νεοσύστατο ἑλληνικὸ κράτος, τὸ ὁποῖο, ἂν καὶ εἶχε ἀπελευθερωθεῖ, δὲν ἦταν ἀκόμα πολιτικὰ ἀνεξάρτητο.

Γιὰ νὰ θέσουμε τὰ πράγματα στὸ ἱστορικό τους πλαίσιο, οἱ ἐπαναστάτες τῶν Η.Π.Α., τῶν ὁποίων ὁ ἀπελευθερωτικὸς ἀγῶνας προηγήθηκε λίγες δεκαετίες τοῦ δικοῦ μας, χρειάστηκαν ἔντεκα ὀλόκληρα χρόνια προκειμένου νὰ συντάξουν Σύνταγμα (1776-1787), ἀφοῦ μέχρι τότε προεῖχε ἡ ἀντιμετώπιση τῆς βρετανικῆς ἀπειλῆς καὶ ἡ ὀλοκληρωτικὴ καὶ ἀπόλυτη ἀνεξαρτησία τοῦ κράτους τους.

Τὴ στιγμή, λοιπόν, πού ἀνέλαβε τὴν ἡγεσία τῆς χώρας ὁ Κυβερνήτης, ἡ ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση ἀκροβατοῦσε, ἐνῶ ἡ χώρα εἶχε προσφάτως ἐξέλθει ἀπὸ ἐμφύλιες συρράξεις, τίς ὁποῖες ὑποκίνησαν οἱ ξένες δυνάμεις καὶ ἐνορχήστρωσαν οἱ ἐγχώριοι ὀπαδοί τους, ὅπως οἱ Μαυροκορδάτος, Κωλέττης κ.ἄ.

Σκοπὸς τοῦ Κυβερνήτη ἦταν νὰ ἰδρῦσει καὶ νὰ οἰκοδομήσει ἓνα σύγχρονο εὐρωπαϊκὸ κράτος. Ὑπὸ αὐτοὺς τοὺς ὅρους δέχθηκε νὰ ἀναλάβει τὸ βᾶρος τοῦ ἔργου του. Κάτω ἀπὸ αὐτές τίς συνθήκες ἡ Βουλὴ μὲ ψήφισμά της τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1828 ἀνέστειλε τὸ Σύνταγμα τῆς Τροιζήνας, ἐνῶ ἡ ἴδια αὐτοδιαλύθηκε καὶ ἀντὶ αὐτῆς συγκροτήθηκε ἓνα Γνωμοδοτικὸ Συμβούλιο, πού ὀνομάσθηκε συμβολικά «Πανελληνιον», μὲ 27 μέλη. Ἀποφεύγοντας τίς

Προτομή Ἰωάννη Καποδίστρια στὴν «Παναγίτσα», Αἴγινα, ἔργο τοῦ Κων. Καρακατσάνη 1887

πολιτικές μηχανορραφίες τῶν προκρίτων καὶ τὸ καθεστῶς διαφθορᾶς, ἐκβιασμοῦ καὶ προσωπικῶν συμφερόντων πού εἶχαν ἐγκαθιδρύσει, ὁ Καποδίστριας προχώρησε σάν τὸν παλιὸ Σόλωνα στὴν ἀνασύσταση τοῦ ἔθνους.

Τὰ ἐπιτεύγματά του ἦταν ἐντυπωσιακὰ στοὺς σαράντα πέντε μῆνες διακυβέρνησης: Ἐγκαθίδρυσε θεσμούς δημόσιας ἐκπαίδευσης χτίζοντας ἑκατὸ νέα σχολεῖα, πάταξε τὴν πειρατεία, ἀναδιοργάνωσε τίς ἔνοπλες δυνάμεις σὲ τακτικὸ στρατό, ἰδρύνοντας τὴ σχολὴ Εὐελπίδων· ἐξέδωσε ἐθνικὸ νόμισμα, ἀφοῦ κατήργησε τὸ ἀπεχθές τουρκικὸ

γρόσι και τά ξένα νομίσματα πού κυκλοφορούσαν· Ίδρυσε Στατιστική Ύπηρεσία, αντιμετώπισε έπιτυχώς τήν έπιδημία του τύφου -χωρίς νά κλείσει τούς ναούς-, στήριξε τήν αγροτική παραγωγή και άκολουθως τήν οικονομία και τή σίτιση τών πολιτών· τέλος, αντιμετώπισε άποτελεσματικά τή διαφθορά και τόν μηδισμό τών κοτζαμπάσηδων, πού ήθελαν νά άντικαταστήσουν στήν έλεύθερη Έλλάδα τούς όθωμανούς άξιωματούχους. Αύτοί εξέállου τόν κατηγορούσαν και γιά αύταρχισμό.

Πρίν αναλάβει τήν έξουσία, αύτός πού από τή άρμόδια Έπιτροπή έορτασμού τών 200 έτών από τό 1821 χαρακτηρίζεται ως δικτάτορας, είχε ύποθηκεύσει τήν περιουσία του στήν Κέρκυρα, γιά νά έξασφαλίσει στόν έλληνικό λαό πλούσιες προμήθειες, όσο τό φορτίο δυό μεγάλων έμπορικών πλοίων. Είναι γνωστό ότι ό Καποδίστριας ως Κυβερνήτης άρνήθηκε νά δεχθεί τόν κρατικό μισθό, αύτόν πού οί βουλευτές σήμερα τόν άποδέχονται μετά χαράς και τόν άποκαλούν «άποζημίωση». Γιατί; Μήπως τούς ζημιώνει τό έθνος;

Άποτελεί όντως ύπόδειγμα πολιτικού προσώπου, ζώντας λιτά και χριστιανικά, μέ άφοσίωση στήν πατρίδα, στους συνανθρώπους του, στήν Έκκλησία. Μοναδική άνταμοιβή του ή έμπιστοσύνη και ή άγάπη του έθνους. Άπό τίς ιστορικές μαρτυρίες πουθενά δέν φαίνεται ότι κυβέρνησε τήν Έλλάδα δικτατορικά. Ούτε άρπαξε τήν έξουσία μέ τή βία ούτε ό λαός τόν άπέρριψε· άπεναντίας, απέθεσε σέ αύτόν τίς έλπίδες του γιά τήν άπαλλαγή του από τήν καχεξία και τήν όθωμανική δουλεία. Ύπήρξε πράγματι «εύφροσύνη του λαού,

μελαγχολία μερικών προκρίτων άριστοκρατών», όπως μαρτυρεί ό ιστορικός Νικόλαος Κασμούλης. Και άν ως Κυβερνήτης άνέστειλε προσωρινά τό Σύστημα τής Τροιζήνας, τό έπραξε, διότι ή χώρα αντιμετώπιζε έκτακτες καταστάσεις. Άκόμη και αύτός ό σθεναρός του αντίπαλος Μέττερνιχ, πού έτρεφε θανάσιμο μίσος γιά τόν Κυβερνήτη, μέ τήν κατηγορία του, «ό Καποδίστριας μόνον τή δημοκρατία σκέφτεται», όμολογούσε τό δημοκρατικό του φρόνημα. Άποτελεί, συνεπώς, ιστορικό όλίστημα ό χαρακτηρισμός ως «δικτατορίας» ενός συστήματος διακυβέρνησης πού έθεσε τίς βάσεις δομής και όργάνωσης του σύγχρονου έλληνικού κράτους. Αυτό δήλωνε τό 1976 ό τότε πρόεδρος τής Έλληνικής Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Τσάτσος: «Ό Βενιζέλος έκαμε πράγματι τή Μεγάλη Έλλάδα. Άλλά τήν Έλλάδα τήν έκανε ό Καποδίστριας».

Βεβαίως, ή δολοφονία του Καποδίστρια, πού συνέβη τήν Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου 1831, καθώς προσερχόταν στόν ναό γιά νά έκκλησιασθεί, δέν επέτρεψε νά δούμε ύλοποιημένες τίς συνταγματικές προτάσεις του γιά τήν Έλλάδα. Όστόσο, τήν έφαρμογή τών πολιτικών ιδεών του τή βλέπουμε στό όμόσπονδο έλβετικό κράτος, τό όποιο ό Καποδίστριας βοήθησε νά συσταθεί μέ γνώμονά του τήν ειρήνη, τή δημοκρατία και τήν άδελφούσση. Γι' αύτό και τόν τιμούν σχεδόν σέ κάθε καντόνι τής Έλβετίας.

Οί Έλβετοί τόν τιμούν δεόντως. Έμείς τί κάνουμε; Προφανώς τόν ξαναδολοφονούμε!

Εύδοξία Αύγουστίνου

† Σωτήριος Εὐσταθίου

Στίς 9 Φεβρουαρίου τ.ἔ. ἀναπαύθηκε ἀπό τούς κόπους του στόν ἀμπελώνα τοῦ Κυρίου ὁ θεολόγος Σωτήριος Εὐσταθίου, μέλος τῆς ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος «Ὁ Σταυρός».

Ὁ Σωτήριος γεννήθηκε τό 1935 στό Μαλακάσι Καλαμπάκας καί, ἐπειδή ἔχασε μικρός ἀκόμη καί τούς δύο γονεῖς του, φιλοξενήθηκε ὡς τρόφιμος στήν Παιδόπολη τῶν Γρεβενῶν. Ἐκεῖ γνώρισε καί συνδέθηκε μέ τόν π. Αὐγουστῖνο Καντιώτη, ὁ ὁποῖος σ' αὐτή τή μικρή ἐπαρχιακή πόλη ὀργάνωνε τότε μέ τό φλογερό κήρυγμά του τήν ὁμάδα τῶν μαθητῶν του, πού ἀργότερα θά ἐξελισσόταν σέ κύριο στύλο τοῦ ἔργου του. Κοντά σ' ἐκείνον τόν ἀκατάβλητο ἀγωνιστή τῆς ἀλήθειας μύηθηκε στή χριστιανική ζωή καί δράση.

Ὁ ἀείμνηστος ἦταν πολύ εὐφυῆς καί ἐπιμελής μαθητής, καλλιφώνος καί γνώστης τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Εἰσήχθη πρῶτος στή Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης, μέ τόν πόθο νά σπουδάσει τήν ἱερή ἐπιστήμη ὄχι γιά νά ἀκολουθήσει καθηγητική καριέρα, ἄν καί θά μπορούσε, ἀλλά γιά νά διακονήσει τήν Ἐκκλησία. Ἀποφοίτησε μέ ἄριστα καί, ἔχοντας ἀποφασίσει νά ἀφιερῶθεῖ ὀλοκληρωτικά στόν Χριστό ὡς μέλος τῆς συνοδίας τοῦ π. Αὐγουστίνου, διακόνησε γιά ἕνα διάστημα στό Γυμνάσιο πού ἴδρυσε ὁ μακαριστός διδάσκαλός μας Στέργιος Σάκκος στόν Ἅγιο Ἀθανάσιο Θεσσαλονίκης. Ἐκεῖ ἔλαμψαν γιά πρώτη φορά καί τά σοβαρά διοικητικά του προσόντα, πού ὁ διδάσκαλος ἐκθειάζε πάντοτε μέ θαυμασμό, εὐγνωμονώντας τόν ἀδελφό γιά τήν καίρια συμβολή του στήν ἄριστη λειτουργία τοῦ σχολείου.

Ὅταν στά μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1960 ἰδρύθηκε ἡ Ἀδελφότητα «Ὁ Σταυρός», ὁ ἀείμνηστος κλήθηκε στήν Ἀθήνα προκειμένου νά ὑπηρετήσῃ στό νέο αὐτό ἔργο, ὅπου κατά κοινή ὁμολογία ἐκδαπανήθηκε. Ἦταν ὁ ἄμεσος συνεργάτης τοῦ π. Αὐγουστίνου στή διοίκηση τῆς Ἀδελφότητος καί στήν ὀργάνωση καί καθοδήγηση τῶν περὶ αὐτήν σωματείων, καί μάλιστα ἀφότου ὁ π. Αὐγουστίνος ἐξέλεγε μητροπολίτης Φλωρίνης (1967). Παράλληλα ἐργάσθηκε γιά περισσότερο ἀπό εἴκοσι χρόνια καί ὡς δημοσιογράφος,

ἀναλαμβάνοντας μέ ἀπόλυτη συνέπεια τήν εὐθύνη τῆς μαχητικῆς ἐφημερίδας «Ἐκκλησιαστικός Ἀγών».

Τό κύριο χαρακτηριστικό του ἦταν ὅτι διακόνησε τόν Κύριο καί τήν Ἐκκλησία του ἐντελῶς ἀφανῶς, ἀνιδιοτελῶς καί θυσιάζοντας γιά τή δόξα τοῦ Θεοῦ ὅ,τι ἀξιόλογο διέθετε. Ἦταν κυριολεκτικά ἕνας στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ πού δέν γνώρισε ἀνάπαυση, δέν ἐνδιαφέρθηκε καθόλου γιά τόν ἑαυτό του καί δέν ἀπέκαμε, ἀκόμη κι ὅταν οἱ καταστάσεις, ιδίως στά τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, ἦταν πλέον ἐξαιρετικά δύσκολες. Ἀδελφικός συμπαραστάτης καί Κυρηναῖος του στήν τελευταία αὐτή περίοδο ὑπῆρξε ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Φλωρίνης π. Θεόκλητος.

Ἡ Ἀδελφότητά μας εὐχεται καί προσεύχεται ὁ Κύριος νά κατατάξει τήν ψυχή του μαζί μέ τούς ἁγίους στή Βασιλεία του καί νά ἀναδείξει στόν ἀγρό του νέους ἐργάτες μέ παρόμοιο θυσιαστικό φρόνημα καί αὐταπάρνηση.

Τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Σωτηρίου εἶη ἡ μνήμη αἰωνία!

Μά πῶς μπορεῖ νά ζήσει κανεῖς χωρίς οὐρανό;

«Καί εἶπεν ὁ Θεός· γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος καί ἔστω διαχωρίζον ἀνά μέσον ὕδατος καί ὕδατος. Καί ἐγένετω οὕτως... καί ἐκάλεσεν ὁ Θεός τὸ στερέωμα οὐρανόν· καί εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν καί ἐγένετο ἔσπερα καί ἐγένετο πρῶί, ἡμέρα δευτέρα (Γέ 1,6.8)».

Ὁ Οὐρανός σου, Κύριε, σύντροφός μας παντοῦ καί κάθε στιγμή. Πόσο τόν ἀγαπήσαμε! Μικρό παιδί, θυμᾶμαι, ὅταν ἀπό τό παράθυρό μου ἔβλεπα τόν οὐρανό, ἄλλοτε γαλάζιο καί φωτεινό, ἄλλοτε σκοτεινό καί ἔναστρο, τοῦ μιλοῦσα μέ παρρησία. Παρρησία πού μοῦ ἔδινε ἡ παιδική μου ἀθωότητα. Τοῦ μιλοῦσα δυνατά χωρίς νά μιλῶ. Δύναμη πού μοῦ ἔδινε ἡ ἀπλότητα μέ τήν ὁποία χαράζονταν τά λόγια σου στήν εὐπλαστή καρδιά μου. Δοξολογοῦσα, εὐχαριστοῦσα, ζητοῦσα. Κι ὁ οὐρανός μου χαμογελοῦσε. Τόν ἀντίκριζα καί ἔβλεπα, θαρρεῖς, Ἐσένα. Ποιός μοῦ ἔμαθε τότε νά ζητῶ μεγάλα; Νά χαρίσω, ἔλεγα, ὅλο τό εἶναι μου σέ Ἐσένα!

Τά χρόνια περνοῦσαν καί καθώς ἡ μικρή μας γειτονιά μεταμορφωνόταν σέ πόλη, ὑψώθηκε τοῖχος πού ἔκλεισε γιά πάντα τή θέα τοῦ οὐρανοῦ ἀπό τό παράθυρό μου. Μά μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά ζήσει χωρίς οὐρανό; Τότε ἦταν πού μοῦ χάρισες, Κύριε, ἕναν ὑπέροχο καλοκαιρινό οὐρανό δίπλα σέ ἕνα ἀκρογιάλι. Ἐκεῖ πού τίποτε δέν ἐμπόδιζε τό βλέμμα μου ἀπό τόν οὐρανό. Τόν χαιρόμουν τίς μεγάλες καλοκαιρινές μέρες, τόν χαιρόμουν τά μαγευτικά καλοκαιριάτικα βράδια εἴτε ἔναστρο εἴτε ὄχι. Στεκόμουν πίσω ἀπό τό κάτασπρο ἐκκλησάκι κι ἔτσι ὅπως φάνταζα τόσο μικρή μπροστά στήν ἀπεραντοσύνη τῆς θάλασσας, θαρρεῖς κατέβαινε ὁ θρόνος σου, Κύριε, κι ἔφτανε πλάι μου. Σοῦ μιλοῦσα ἀπλά καί δυνατά μέ τήν ἀπλότητα καί τή δύναμη τῆς νεανικῆς μου ψυχῆς.

Ἔπειτα ταξίδεψα γιά ἄλλοῦ. Μά ὁ καλοκαιρινός οὐρανός ἦταν πάντα παρών. Ἄλλοτε τόν

πλησίαζα πάνω από τις κατάφυτες κορυφές, άλλοτε πάνω από ένα πέτρινο έκκλησάκι. Κι άλλοτε πάλι με καλούσε κοντά του να χαρώ τή μεγαλοπρέπεια τών άστρων. Κι έγώ τοῦ μιλούσα μέ τήν πίστη καί τή δύναμη τών χρόνων τής ώριμότητας. Προσπαθοῦσα νά άφουγκραστῶ πίσω από τά άστρα τά μυστικά του καί νά άκούσω τή δική σου φωνή, Κύριε. Κι ὅσο τά χρόνια περνοῦσαν καί καλοῦσες κοντά σου άγαπημένους μου ανθρώπους, ὁ οὐρανός γινόταν, θαρρεῖς, άκόμη πιό ποθητός κι άγαπημένος.

Καί κάθε φορά πού τό καλοκαίρι τελείωνε καί ὁ καλοκαιρινός οὐρανός γινόταν ανάμνηση, προσπαθοῦσα νά τόν κουβαλῶ μέσα μου. Ἐρχόταν ὡστόσο κάποιες στιγμές πού ὁ οὐρανός σου δέν φαινόταν πουθενά. ἜΟχι, δέν ἔφταιγε τό τσιμέντο τής πόλης οὔτε τό στενό διαμέρισμα πού μέ χώριζε άπό τόν άγαπημένο μου οὐρανό. Ἦταν πού ἡ καρδιά εἶχε σφαλῖσει τά παραθυρόφυλλα. Εἶχε ἐγκλωβιστεῖ τό βλέμ-

μα σ' αὐτή τή γή καί νόμιζε ὅτι ἔμεινε δίχως οὐρανό. Κι ἐκεῖ πού πήγαινα νά άπελπιστῶ, ἡ φωνή σου μέσα μου, Κύριε, ἔσπρωχνε τό βλέμμα μου ψηλά. Ἐφτανε μία χαραμάδα γιά νά άντικρίσω τήν άγαπημένη εἰκόνα, τόν άσπρογάλαζο οὐρανό νά τόν σχίζουν οἱ άκτίνες τοῦ ἡλίου. Καί τότε ἄρχιζα πάλι νά Σοῦ μιλῶ δειλά καί ταπεινά, ὡσπου νά άκούσω τή φωνή σου. Τότε κατάλαβα.

Ἄ οὐρανός εἶναι πάντα ἐκεῖ, ἔτοιμος νά μέ άκούσει, ἔτοιμος νά μοῦ άποκαλύψει τά μυστικά του. Ἄρκει νά βρίσκω τή δύναμη νά σηκώνω τό βλέμμα μέσα άπό τό τσιμέντο καί τή σκόνη.

Καί ὅταν θά μέ καλέσεις, Κύριε, τό ταξίδι μου δέν θά μέ γεμίζει φόβο καί άγωνία, γιατί θά ξέρω πώς μέ περιμένει ὁ τόσο γνώριμος καί άγαπημένος μου οὐρανός. Τώρα ξέρω πώς δέν χάνεται ποτέ. Καί πώς μπορεῖ νά γίνει διαφορετικά; Πώς μπορεῖ νά ζήσει κανείς χωρίς οὐρανό;

Μαρία Κουπουρτιάδου

Μέ τή γλώσσα τής έπιστήμης

Ἡ νομοτέλεια τής μοναδικότητας τοῦ κάθε ἄνθρωπου

Β'

Τά χαοτικά μή-ντετερμινιστικά φαινόμενα χαρακτηρίζονται ἀπό ἀβεβαιότητα καί κυρίως ἀπό ἔλλειψη ἐπαναληψιμότητας, ἐπειδή ἐξαρτῶνται ἀπό πρακτικά ἄπειρους παράγοντες. Αυτό εἶναι εὐκόλα κατανοητό, ἀφοῦ γιά νά ἔχουμε ἐπαναληψιμότητα θά πρέπει νά συμπέσουν ταυτόχρονα στό ἴδιο σημεῖο ὅλοι αὐτοί οἱ ἄπειροι παράγοντες, πού εἶναι τελείως ἀπίθανο. Τέτοιου εἴδους φαινόμενα, πού εἶναι μή-ἐπαναλήψιμα συναρτήσῃ τοῦ χρόνου, λαμβάνουν χώρα παντοῦ καί σέ ὅλες τίς κλίμακες: στό ἀχανές σύμπαν (π.χ. μέ τήν κατάρρευση ἀστέρων καί τίς ἐκρήξεις supernova, τή δημιουργία νέων ἀστρικών σωμάτων κτλ.), ἐπάνω στή γῆ (π.χ. μέ τούς σεισμούς, τούς κεραυνούς, τίς διαβρώσεις τῶν βουνῶν κτλ.) καί κυρίως μέσα σέ κάθε κύτταρο μας.

Ἵπενθυμίζουμε ὅτι ὁ Θεός δημιούργησε τό σύμπαν μέσα ἀπό κβαντικό κενό μέ τή Μεγάλη Ἔκρηξη. Μέ αὐτόν τόν τρόπο καθόρισε ὅτι ὅλος ὁ κτιστός κόσμος λειτουργεῖ στή βάση του μέ τούς νόμους τής Κβαντικῆς Μηχανικῆς. Ἡ κίνηση τῶν ἠλεκτρονίων γύρω ἀπό τούς πυρήνες, πού καθορίζει τή χημική δραστηριότητα καί γενικότερα ὅλες τίς φυσικοχημικές ιδιότητες τῶν χημικῶν δεσμῶν τῶν μορίων, διέπεται ἀπό κβαντικούς νόμους. Μελετώντας, γιά παράδειγμα, τά συστατικά τοῦ ἀνθρώπινου κυττάρου διαπιστώνουμε ὅτι ἡ ἔντονα κβαντική φύση τῶν πεπτιδικῶν χημικῶν δεσμῶν τῶν πρωτεϊνῶν καί τῶν χημικῶν δεσμῶν ὑδρογόνου μεταξύ τῶν νουκλεοβάσεων τής διπλῆς ἔλικας τοῦ DNA (πού ἐκδηλώνεται ἐπίσης κατά τήν ἀντιγραφή τοῦ RNA) προσδίδουν μία καλοζυγισμένη ἀστάθεια (δηλαδή οὔτε πολύ μικρή οὔτε πολύ μεγάλη) σέ αὐτούς τούς χημικούς δεσμούς, μέ ἀποτέλεσμα ἀφενός οἱ πρωτεΐνες νά ἔχουν ἀσταθεῖς

γεωμετρικές διαμορφώσεις, καί άφετέρου οί δεσμοί ύδρογόνου στά ζεύγη τών νουκλεοβάσεων νά μπορούν νά σχάζονται καί νά δημιουργούνται εύκολα. Αύτές οί άστάθειες συνιστούν τή βασική προϋπόθεση για τήν εμφάνιση χασοικών φαινομένων σέ βιοχημικές δράσεις. Συνδυαζόμενες μέ τήν εύμεταβλητότητα του φυσικοχημικού περιβάλλοντος του κυττάρου από τό όποιο καί έπηρεάζονται (π.χ. μέσω ιονικών δεσμών), προσδίδουν χασοική (κατά Prigogine) συμπεριφορά τόσο στην άναδίπλωση (folding) τών πρωτεϊνών στίς μεταβολικές λειτουργίες τους, όσο καί στην άναπαραγωγή (replication) τής διπλής έλικας του DNA. Μέσα από τέτοιες διαδικασίες τά κύτταρά μας ζούν καί άναπαράγονται.

Γενικά, είναι κοινώς άποδεκτό ότι τό χάος πού ένυπάρχει στή μικροσκοπική κλίμακα καί σχετίζεται μέ τή ζωή είναι πολύ πιό μεγάλο καί κατά πολύ πιό πολύπλοκο από τό χάος του άχανούς διαστήματος. Άποτέλεσμα τών μή-ντετερμινιστικών χασοικών λειτουργιών τών περισσοτέρων βιοχημικών δράσεων τών κυττάρων μας είναι ότι ό κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός καί άνεπανάληπτος. Μέσα στά έκατομμύρια τών ανθρώπων πού ύπάρχουν έπάνω στή γή, όλοι είναι διαφορετικοί τόσο βιολογικά όσο καί ψυχολογικά. Άκόμα καί στην ίδια οίκογένεια, παιδιά μέ παραπλήσιο DNA καί παρόμοιες συνθήκες άνατροφής μπορεί νά είναι άρκετά διαφορετικά.

Ή μοναδικότητα του κάθε ανθρώπου είναι θέλημα Θεού πού πραγμα-

τώνεται κατά τήν έξάρτησή μας από πάμπολλες χασοικές βιοχημικές/φυσικοχημικές δράσεις (πού ή καθεμία έξαρτάται από πρακτικά άπειρους παράγοντες), καί από τήν τοποθέτησή μας μέσα σέ χασοικά φυσικά περιβάλλοντα. Οί έκλυτες δομές όλων αυτών τών χασοικών βιοχημικών/φυσικοχημικών δράσεων συντονίζονται καί συλλειτουργούν μέ μία άξιοθαύμαστα μεγαλειώδη όλιστική-άπειροστική λογική.

Οί πολλαπλές συνιστώσες του θέληματος του Θεού

Ή Θεός δημιουργώντας μας κατ' εικόνα καί όμοίωσή του καί χαρίζοντάς μας τό δώρο τής ψυχής, μάς έχει άναθέσει τό έργο νά προάγουμε έκουσίως τό θέλημά του έπάνω στή γή μέσα στά πλαίσια τής άυτεξούσιας έλευθερίας, τήν όποία μάς χάρισε. Ήπειδή, όμως, ό Θεός είναι άπειρος, καί τό θέλημά του βασίζεται σέ όλιστική-άπειροστική αντίληψη, χρειάζεται όσο τό δυνατόν μεγαλύτερο πλήθος νομοτελειακά διαφορετικών ανθρώπων («... αύξάνεσθε καί πληθύνεσθε καί πληρώσατε τήν γήν...»), ούτως ώστε τό όλο σύνολο νά είναι σέ θέση νά προάγει όσο τό δυνατόν καλύτερα τό θέλημα του άπειρου Δημιουργού μας. Ήάν οί άνθρωποι ήταν έπαναλήψιμοι καί ίδιοι (όπως είναι

π.χ. τὰ ντετερμινιστικά ρομποτάκια του ἀνθρώπινου ἐργαστηρίου) τότε τό σύνολό τους δέν θά μπορούσε νά συμβάλει ἐνεργά καί ἐκούσια στήν προαγωγή τοῦ θελήματος τοῦ ἄπειρου Θεοῦ, πού ἀπαιτεῖ χαστικά μή-ντετερμινιστικά φαινόμενα (ὅπου τό κάθε φαινόμενο ἐξαρτᾶται ἀπό ἄπειρους παράγοντες).

Ἕνα θέμα ἢ ἓνα πρόβλημα πού ἐμεῖς τό βλέπουμε μέ τή δική μας στενή (κοντόφθαλμη) ἀντίληψη, ὁ Θεός τό βλέπει καί τό ἀντιμετωπίζει ὀλιστικά. Κατά συνέπεια, ἡ ἀποψη τοῦ κάθε ἀνθρώπου γιά ἓνα συγκεκριμένο θέμα ἀποτελεῖ μία μόνο συνιστώσα τῆς ὀλιστικῆς συνισταμένης πού μόνον ὁ Δημιουργός γνωρίζει. Ἄν καί οἱ πολλαπλές καί διαφορετικές συνιστώσες τῶν διαφορετικῶν ἀνθρώπων μπορεί νά εἶναι χρήσιμες γιά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅμως ἡ βαρύτητα τῆς κάθε συνιστώσας εἶναι ἄγνωστη σέ ἐμᾶς. Ἐάν μπορούσαμε νά ἐπιλύουμε χαστικά προβλήματα, τότε ἴσως νά μπορούσαμε νά προσδιορίζουμε τούς συντελεστές βαρύτητας τῶν ἀπόψεων τοῦ καθενός μας (δηλαδή τῶν ἐπιμέρους συνιστωσῶν) γιά ἓνα συγκεκριμένο πρόβλημα. Ἐπειδή, ὅμως, ἓνα χαστικό μή-ντετερμινιστικό πρόβλημα, ὅπως εἶναι αὐτά πού συναντοῦμε στή ζωή μας, ἀπαιτεῖ τή γνώση καί κυρίως τή διαχείριση ἀπείρων δεδομένων, αὐτοὶ οἱ συντελεστές βαρύτητας παραμένουν ἄγνωστοι σέ ἐμᾶς, καί μόνον ὁ «πανταχοῦ παρῶν καί τὰ πάντα πληρῶν» ἄπειρος Θεός μπορεί νά τούς γνωρίζει. Ἐπιπλέον, ἐπειδή τό περι-

βάλλον στό ὁποῖο ζοῦμε εἶναι χαστικά μεταβαλλόμενο, ἡ βαρύτητα τῆς ἀποψης τοῦ καθενός μας δέν εἶναι ἀναγκαστικά σταθερή, ἀλλά μπορεί νά μεταβάλλεται συναρτήσῃ τοῦ χρόνου. Κατά συνέπεια, δέν ἔχουμε τό δικαίωμα νά ἀποκλείουμε τίς ἀπόψεις τῶν ἀντιφρονούντων μέ ἐμᾶς, τῶν ὁποίων οἱ συντελεστές βαρύτητας μπορεί νά γίνονται σημαντικοί ἀνάλογα μέ τίς περιβάλλουσες συνθήκες.

Γενικά, ἐπειδή κάθε «ἐχθρός» μας εἶναι ἐπίσης μοναδικός καί ἀνεπανάληπτος (ὅπως καί ὁ ἑαυτός μας), ἔχει νά παίξει ἓναν κάποιον ρόλο, ὁ ὁποῖος ὅμως δέν εἶναι γνωστός στήν πεπερασμένη ἀνθρώπινη ἀντίληψη, ὅπως ἀκριβῶς δέν εἶναι πάντοτε πλήρως γνωστός ὁ ρόλος τοῦ κάθε ἔμβιου ὄντος τῶν γήινων οἰκοσυστημάτων.

Ἡ χριστιανική συγχωρητικότητα

Ἐφόσον ὁ κάθε ἄνθρωπος καθορίστηκε νομοτελειακά νά εἶναι μοναδικός καί ἀνεπανάληπτος, εἶναι ἀνεκτό νά μήν ἔχουμε ὅλοι τίς ἴδιες ἀπόψεις καί γενικότερες τοποθετήσεις γιά τὰ διάφορα θέματα/προβλήματα τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας. Αὐτό ἀφορᾶ σέ ὅλες τίς ἐνέργειές μας μέσα στά μικρά ἢ μεγάλα κοινωνικά ὑποσύνολα στά ὁποῖα δραστηριοποιούμαστε, ὅ-

πως είναι π.χ. ή οικόγένεια, ό έργασια-
κόσ χώρος, ή πόλη ή τό κράτος. Κατά
συνέπεια, είναι άναμενόμενο νά υπάρ-
χουν διαφορετικές άπόψεις, διαφορε-
τικά ύλικά συμφέροντα, καί έτσι νά
δημιουργούνται π.χ. έπαγγελματικές
άντιδικίες, πολιτικές έχθρότητες κτλ.
Άκόμα καί στόν ίδιο οίκογενειακό πε-
ρίγυρο δέν είναι καθόλου σπάνιες οί
άντιπαραθέσεις.

Μέσα στό πλαίσιο όλων αύτών τών
άναμενόμενων διαφορών καί άντιπα-
ραθέσεων τών διαφορετικών άνθρώ-
πων μέσα στό διάφορα κοινωνικά ύ-
ποσύνολα, τίθενται όρισμένα κρίσιμα
έρωτήματα, όπως: Ποιά είναι ή σωστή
διαχείριση τής μοναδικότητας του κά-
θε άνθρώπου, ή όποία (όπως είδαμε
προηγούμενος) έχει νομοτελειακές
βάσεις, καί άρα είναι θέλημα Θεού;
Πώς μπορούμε νά έχουμε τίς βέλτι-
στες λύσεις στό θέματα πού προκύ-
πτουν στό χαοτικά καί αυτό-όργα-
νούμενα (κατά Prigogine) φυσικά πε-
ριβάλλοντα πού ζούμε; Τέτοιου είδους
προβλήματα είναι κατά βάση πάρα
πολύ δύσκολα, έπειδή έμπερικλείουν
άβεβαιότητες καί άπαιτούν τήν επίλυ-
ση χαοτικών μή-ντετερμινιστικών προ-
βλημάτων από πεπερασμένους άν-
θρώπους. Για αυτούς τούς λόγους, για
νά μάς βοηθήσει ό καλός Θεός ήλθε
στή γή παίρνοντας μορφή άνθρώπου,
καί μέ τό Εύαγγέλιό του μάς διδάσκει
τήν συν+χωρητικότητα, δηλαδή ότι θά
πρέπει νά χωρέσουμε όλους μέσα
στήν καρδιά μας (νά τούς συν+χωρέ-
σουμε), συμπεριλαμβανομένων τών
άντιφρονούνων, τών άντιδικούντων,

καί γενικότερα όλων τών λεγόμενων
«έχθρών» μας. Μέ άλλα λόγια, θά πρέ-
πει νά άποδεχθούμε ότι καί οί «έ-
χθροί» μας έχουν νά παίξουν έναν
κάποιον ρόλο, ό όποιος μπορεί νά εί-
ναι άγνωστος σέ έμάς, έπειδή δέν έ-
χουμε πρόσβαση στό άπειρα δεδομένα
τών διαφορών χαοτικών προβλημά-
των. Έπιπλέον, αύτή ή συν+χωρητικό-
τητα θά πρέπει νά πραγματοποιείται
έτσι ώστε νά μήν προσπαθούμε νά
προσδιορίζουμε τή βαρύτητα τής γνώ-
μης κανενός, μέ βάση τήν έντολή «μή
κρίνετε, ίνα μή κριθήτε» (Μθ 7,1), ό-
πως θά έξηγήσουμε στή συνέχεια.

Τήν αναγκαιότητα τής χριστιανικής
συγχωρητικότητας μπορούμε νά τήν
άντιληφθούμε καί σέ διαφορετική βά-
ση: 'Η ψυχή, πού είναι τό βασικότερο
γνώρισμα τών άνθρώπων έναντι τών
άλλων όντων, μάς όδηγεί στή δημι-
ουργία τών κοινωνικών ύποσυνόλων
τά όποια πολύ σωστά χαρακτηρίζονται
καί σαν «άνθρώπινα οίκοσυστήματα».
Μέσα σέ αυτά, τά μέλη ενός ύποσυ-
νόλου άλληλοεξαρτώνται καί άλλη-
λεπιδρούν μεταξύ τους, καί έπίσης
τό ίδιο ισχύει για τήν άλληλεπίδραση
τών διαφορών κοινωνικών ύποσυνό-
λων. Έπειδή ή ύπαρξη τών ανθρωπί-
νων οίκοσυστημάτων είναι άποτέλε-
σμα του θείου δώρου τής ψυχής, θά
πρέπει νά διέπονται έπίσης από τήν
συν+χωρητικότητα όλων, όπως αυτό
συμβαίνει καί στό οίκοσυστήματα τών
άλλων δημιουργημάτων του Θεού (φυ-
τά καί ζώα).

Παντελής Καραφίλογλου

Κυριακή 20 Σεπτεμβρίου
(μετά τήν Ὑψωση)

Μέ τή ζυγαριά τῆς αἰωνιότητος (Μρ 8,34-9,1)

Τήν Κυριακή μετά τήν Ὑψωση τοῦ Σταυροῦ τόσο τό ἀποστολικό ὅσο καί τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα εἶναι σχετικά μέ τόν σταυρό. Καί τά τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας μας πού ψάλλονται ὅλη αὐτή τήν περίοδο δοξάζουν, ὑμνοῦν τό μακάριο ξύλο, τόν σταυρό πού μέ τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ μᾶς ἔσωσε καί μᾶς λύτρωσε.

Τό σημερινό Εὐαγγέλιο εἶναι μία σύντομη περικοπή. Πρόκειται γιά ἕναν λόγο τοῦ Κυρίου μας πού τόν εἶπε στούς μαθητές του καί σ' ὅλους τούς ἀκροατές μετά τήν ἀνακοίνωση ὅτι βαδίζει πρὸς τό πάθος, πρὸς τόν θάνατο. Οἱ μαθητές ὅταν ἄκουσαν γιά θάνατο τοῦ Χριστοῦ ἀντέδρασαν. Γί' αὐτό ὁ Κύριος εἶπε τόν σύντομο αὐτό λόγο γιά τή μαθητεία καί τήν αὐταπάρνηση. Ὅσοι εἶναι μαθητές τοῦ Χριστοῦ ἀληθινοί καί σταθεροί πρέπει νά πληρώσουν τά δίδακτρα τῆς μαθητείας τους, τά τροφεῖα τῆς διδασκαλίας πού τούς ἔθρεψε. Καί αὐτά εἶναι ἡ αὐταπάρνηση καί ἡ θυσία.

Ἀπό ὅλη τήν περικοπή παίρνω ἕνα σημεῖο· «τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;». Ἡ λέξη «ψυχὴ»

ἐδῶ σημαίνει τή ζωή. Ὁ Κύριος χωρίζει τή ζωή. Ὅπως ὁ θάνατος χωρίζει τή ζωή τοῦ ἀνθρώπου στή ζωή πρὸ τοῦ θανάτου καί στή ζωή μετά τόν θάνατο, ἔτσι ὁ Κύριος ἐκτός ἀπὸ τόν θάνατο βάζει ἕνα ἄλλο ὄριο καί τό ὄριο πού βάζει εἶναι ὁ σταυρός. Ἡ ζωή πρὸ τοῦ σταυροῦ καί ἡ ζωή μετά τόν σταυρό, ἡ ζωή πρὶν ἀναγεννηθεῖ καί πιστέψῃ ὁ ἄνθρωπος, πού εἶναι προσωρινή καί ἡ ζωή μετά τόν σταυρό πού εἶναι αἰώνια, ἀρχίζει ἀπὸ δῶ καί συνεχίζεται καί μετά θάνατον εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Γι' αὐτή τή ζωή, γιά τό μικρό μέρος τῆς ζωῆς πού εἶναι πρὸ τοῦ σταυροῦ, ποιός θά ἤθελε νά τοῦ κόψουν τό κεφάλι καί ὡς ἀντάλλαγμα νά τοῦ ὑπογράψουν ὅτι τό χρήμα ἀπὸ ὅλες τίς τράπεζες εἶναι δικό του; Τί νά τό κάνει; Ἀφοῦ θά χάσει τή ζωὴ του!

Μέ βάση, λοιπόν, αὐτό ὁ Κύριος ἀναφέρεται καί στήν πνευματική ζωή: «τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;». Ὁ Κύριος παρουσιάζει μιά ζυγαριά καί λέει στούς ἀνθρώπους νά βάλουν στή μία πλάστιγγα ὅ,τι σπουδαῖο καί πολύτιμο ἔχουν: τό χρήμα, τίς δόξες, τίς τιμές, τίς ἐπιστήμες, τίς ἐφευρέ-

σεις, τίς ἀνακαλύψεις, ὅλα ὅσα θεωροῦνται σπουδαῖα. Βέβαια ἡ πλάστιγγα γέρνει πρὸς τὰ μεγάλα αὐτὰ βάρη. Καί στήν ἄλλη πλευρά τί νά βάλουμε; Νά βάλουμε μιά ψυχὴ ἑνὸς πιστοῦ γιὰ τὸν ὁποῖο δέν ἔγραψαν ποτέ οἱ ἔφημερίδες οὔτε μίλησαν τὰ ραδιόφωνα οὔτε τὸν παρουσίασε ἡ τηλεόραση. Ἄσημος, ἀνεπίσημος, χωρὶς τίτλο. Θά δοῦμε μπροστά στά μάτια μας τό καταπληκτικό θαῦμα: νά ἀλλάζει ὁ ζυγὸς καί νά γέρνει ἡ ζυγαριά πρὸς τό μέρος πού εἶναι μιά ψυχούλα τοῦ Χριστοῦ καί ὅλα τὰ ἄλλα νά ἀνυψώνονται καί νά χάνουν τήν ἀξία τους. «Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;». Ἀναφέρω ἕνα-δύο παραδείγματα γιὰ νά τό καταλάβουμε.

Ἕνας πατέρας ἔχει ἕνα μονάκριβο παιδί πού ὑποφέρει στό κρεβάτι τοῦ πόνου. Στό ἄλλο δωμάτιο ἔχει μιά ντουλάπα ἡ ὁποία χάλασε λίγο. Δέν τρέχει ὅμως νά βρεῖ γιατρό γιὰ τό παιδί του, ἀλλά ἕναν ἐπιπλοποιό γιὰ νά φτιάξει τὴ ντουλάπα. Δέν θά ποῦμε ὅτι εἶναι ἄστοργος, σκληρὸς πατέρας, τρελός; Τρελάθηκε ὁ δυστυχής!

Ἕνα δεύτερο παράδειγμα: Εἶναι ἕνας πεινασμένος, νηστικός καί ἀντί νά φάει τό φαγητό, τό βάζει στίς τσέπες του. Ἔτσι κάνουμε κι ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι πού δέν γνωρίζουμε τὴν ἀλήθεια, δέν ἔχουμε φῶς, δέν βλέπουμε τὸν πραγματικό προορισμό τῆς ζωῆς μας καί δέν θέλουμε νά τὸν μάθουμε.

Αὐτὴ τὴν ἀφροσύνη καλλιεργοῦμε. Τρέχουμε γιὰ πράγματα δευτερεύοντα καί τριτεύοντα καί τελευταῖα. Ἐνδιαφερόμαστε γιὰ πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα μποροῦμε καί νά μὴν ἐνδιαφερθοῦμε καί ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὰ παιδιά μας, ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας, ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὴν ψυχὴ μας. Καί ὁ Κύριος μᾶς φωνάζει καί μᾶς λέγει· «τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;».

Ἀδέλφια μου, ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου μᾶς διδάσκει τὴ ζωὴ τῆς αὐταπαρνήσεως, τὴ ζωὴ τὴν ἀληθινή, ἡ ὁποία ξεκινάει ἀπὸ τό ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ σωτηρία μας, γιὰ τὴν πνευματικότητά μας, γιὰ νά ἐκπληρώσουμε τὸν μεγάλο μας προορισμό: νά περάσουμε σάν διαβατάρικα πουλιά ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτό καί νά φθάσουμε στήν αἰώνια βασιλεία του. Ἀμήν.

Στ. Ν. Σάκκος
Κυριακὴ 18-9-11, Φίλυρο

Από τά ἐγεργήρια σαλπίσματα τοῦ π. Αὐγουστίνου

Τιμή εἰς τόν σταυρόν

... Ἡμεῖς ἀδελφοί, παιδιά τῆς Ὁρθοδοξίας, ἄς τιμήσωμεν τόν τίμιον σταυρόν. Ἄς τόν τιμήσωμεν ὅπως τόν ἐτίμησεν ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος· ὅπως ἡ ἀγία Ἐλένη· ὅπως ὁ ἅγιος Εὐστάθιος Πλακίδας. Ἄς τιμήσωμεν τόν τίμιον σταυρόν ὅπως τόν ἐτίμησαν οἱ ἅγιοι μάρτυρες, οἱ ὅσοι καί ἀσκηταί καί ὄλοι οἱ ἅγιοι τῆς πίστεώς μας, οἱ ὅποιοι διά τοῦ σταυροῦ συνέτριψαν τάς ἀρχάς καί τάς ἐξουσίας τοῦ ὄρατοῦ καί ἀοράτου κόσμου. Ἄς τιμήσωμεν τόν τίμιον σταυρόν ὅπως τόν ἐτίμων οἱ εὐσεβεῖς πρόγονοί μας, οἱ ὅποιοι διά τῆς δυνάμεως τοῦ σταυροῦ ἠγωνίσθησαν καί μᾶς ἔδωκαν ἐλευθέραν τήν πατρίδα. Ἄς τιμήσωμεν τόν τίμιον σταυρόν ὅπως τόν ἐτίμα ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός.

Οἱ ἅγιοι ἐτίμησαν τόν τίμιον σταυ-

ρόν ἔργῳ καί λόγῳ. Λόγῳ καί ἔργῳ ἄς τόν τιμήσωμεν καί ἡμεῖς. Διότι δέν ἀρκεῖ μόνον νά κρατῶμεν τήν σημαίαν τοῦ σταυροῦ. Δέν ἀρκεῖ μόνον νά κρατῶμεν ἄνθη καί νά ραίνωμεν τόν σταυρόν. Πρέπει καί ἡ ζωή μας νά εἶναι ζωή τοῦ σταυροῦ, νά ὁμοιάζῃ μέ τήν ζωὴν τοῦ Ἐσταυρωμένου. Χριστιανική ζωή σημαίνει σταυρός. Καί σταυρός σημαίνει ἀγών. Δέν εἶναι ἡ ζωή τοῦ χριστιανοῦ γλέντια καί διασκεδάσεις. Δέν εἶναι «φάγωμεν καί πῖωμεν» (Α΄ Κορ. 15,32). Ἡ ζωή τοῦ χριστιανοῦ εἶναι ἀγών ἰσόβιος, ἀγών εἰς τά χαρακώματα. Ὁ χριστιανός ἔχει νά ἀγωνισθῇ σκληρῶς, διά νά ἐπικρατήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἡ ἀλήθεια καί ἡ δικαιοσύνη. Ἐχει νά παλαίσῃ στήθος πρὸς στήθος πρὸς τάς ἐναντίας δυνάμεις, ὅπως ἐπάλαισεν ὁ Μέγας Ἀν-

τώνιος μέ ἓνα ξύλινον σταυρόν καί ἐνίκησεν, ὅπως ἐπάλαισεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ὁ ἐχθρός, ὁ σατανάς, εἶνε παντοῦ. Εἰς τὰς οἰκίας μας, εἰς τούς δρόμους, εἰς τὰς πλατείας, εἰς τὰ ἐργοστάσια, εἰς τούς κινηματογράφους, εἰς τὰ θέατρα, εἰς τὰ κοινοβούλια· καί εἰς αὐτούς ἀκόμη τούς ναούς τολμᾷ καί εἰσχωρεῖ. Παντοῦ ὑποβάλλει τό κακόν. Παντοῦ βλέπεις τὰς εἰσηγήσεις καί τὰ σχέδιά του. Παντοῦ ἀκούεις τὰς ἀπαισίας φωνάς του, τὰς φρικτάς βλασφημίας του. Ὡ, πόσοι δαιμονισμένοι ἀνοίγουν τὰ βρωμερά των στόματα καί βλασφημοῦν τόν τίμιον σταυρόν! Βουῖζει ἡ Ἑλλάς ἀπό τὰς βλασφημίας. Καί πρέπει νά παλαιώσωμεν πολύ, καί πρὸς πολλά μέτωπα, διὰ νά κάνωμεν τόν τόπον τοῦτον χριστιανικόν. Σταυρός σημαίνει πάλη καί ἀγών.

Ἀλλά σταυρός σημαίνει καί κάτι ἀκόμη δυσκολώτερον. Ὡ Θεέ, ὦ ἐσταυρωμένε Κύριε, κάμψε τὴν σκληρότητα τῆς καρδίας μας. Δός μας νά ἔχωμεν ἔλεος καί συμπάθειαν. Σταυρός σημαίνει συγγνώμη. Νά συγχωρήσωμεν τούς ἐχθρούς μας ἐξ ὅλης καρδίας, ἔστω καί ἂν αὐτοὶ μᾶς μισοῦν θανασίμως, ἔστω καί ἂν διέπραξαν εἰς βάρος μας τὰ μεγαλύτερα κακά. Ἐχομεν αὐτὴν τὴν δύναμιν, νά δώσωμεν συγγνώμην; Τότε εἴμεθα ἀληθῶς παιδιά τοῦ Ἐσταυρωμένου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ σταυροῦ του συνεχῶρει τούς σταυρωτάς του καί ἔλεγεν «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδας τί ποιοῦσι» (Λουκ. 23, 34). Σταυρός σημαίνει ἀγάπη. Ἀγάπη πρὸς πάντας. Ἀγάπη, ἡ ὁποία δέν

γνωρίζει ὄρια. Ἀγάπη ἐσταυρωμένη.

Ἀδελφοί μου χριστιανοί! Εἶδате τὴν σημασίαν τῆς ἐορτῆς τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ. Εἶδате τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου καί ζωοποιοῦ σταυροῦ. Ὁ σταυρός εἶνε ὁ ἥλιος τῆς Ἐκκλησίας, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου ὑποχωροῦν τὰ ἄστρα. Ὁ σταυρός εἶνε τό ξύλον τό θαυματουργόν, τό ὁποῖον μεταβάλλει τὰς πίκρας τῆς ζωῆς μας, ὅπως μετέβαλε τὰ πικρά ὕδατα τῆς Μερρᾶς εἰς γλυκύτητα. Ὁ σταυρός εἶνε τό κραταῖον στήριγμα ἀτόμων καί λαῶν. Ὁ σταυρός εἶνε ἡ δύναμις, ἡ ὠραιότης καί τό καύχημα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ὁ σταυρός εἶνε τό ἀήττητον ὄπλον, διὰ τοῦ ὁποῖου συντριβόμεν κόσμος, σάρκα καί διάβολον. «Ὁ Σταυρός σου, Κύριε, ζωὴ καί ἀνάστασις ὑπάρχει τῷ λαῷ σου...». Τοῦτον τόν τίμιον σταυρόν, ὑψούμενον ἐν μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἄς προσέλθωμεν καί ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι, ἀδελφοί μου, καί ἄς προσκυνήσωμεν «τῇ χαρᾷ καί τῷ φόβῳ», δηλαδή ἐν φόβῳ καί ἐν χαρᾷ· ἐν «φόβῳ διὰ τὴν ἀμαρτίαν», ἐν «χαρᾷ διὰ τὴν σωτηρίαν». Καί ἄς παρακαλέσωμεν θερμῶς καί ὡς ἄτομα καί ὡς ἔθνος, ἡ θεία δύναμις του ποτέ νά μὴ μᾶς ἐγκαταλείψῃ· «Σῶσον ἡμᾶς, σταυρέ, τῇ δυνάμει σου. Ἀγίασον ἡμᾶς τῇ λαμπρότητί σου, τίμιε σταυρέ. Καί κραταίωσον ἡμᾶς τῇ ὑψώσει σου· ὅτι φῶς ἡμῖν δεδώρησαι καί σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν». Ἀμήν.

ἐπισκ. Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου
Μητροπολίτου Φλωρίνης,
«Ὁ τίμιος Σταυρός», σσ. 39-43.

Μέ τόν Θεό μαζί

Ήταν τότε πού ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔβγαιναν τό πρωί ἀπό τό ξεπόρτι τους κάνοντας εὐλαβικά τόν σταυρό τους. Τότε πού δέν σέ ξυπνοῦσαν τά κινητά μέ τούς ποικίλους ἤχους τους, ἀλλά τό κοκόρι τῆς αὐλῆς σου ἢ τοῦ γείτονα. Τότε πού στόν προγραμματισμό του ὁ κάθε νοικοκύρης ἔβαζε μπροστά τό «πρώτα ὁ Θεός!». Πού οἱ ἀπαρχές τῆς κάθε σοδειᾶς ἀνήκαν στόν φτωχό καί πού ὁ φτωχός ἦταν γιά ὅλους ὁ ἴδιος ὁ Χριστός!

Παλιοί καλοί καιροί...

Ξύπνησε εὐδιάθετος ὁ Στρατής καί ἦταν ἔτοιμος νά πεταχτεῖ ἀπό τό κρεβάτι του γιά νά ἀνοίξει τό πατζούρι καί νά καλημερίσει τή μάνα του πού θά ἦταν ἤδη στόν μεγάλο τους μπαξέ. Οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου του τόν ξάφνιασαν στήν ἀρχή, μά γρήγορα θυμήθηκε πώς ἀπό χθές βρίσκεται στήν πόλη, στό σπίτι τοῦ θείου Γιάννη. Ἔριξε μιά ματιά τριγύρω του γιά νά βρεῖ πού εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, νά τοῦ πει τήν πρώτη καλημέρα μά δέν τήν εἶδε πουθενά. «Δέν θά πρόλαβε ἡ θεία νά τό ἐτοιμάσει ἐντελῶς τό δωμάτιο», σκέφτηκε καί ἕνα ἀδιόρατο σφίξιμο πλάκωσε τήν καρδιά του. Γονάτισε δίπλα στό κρεβάτι του κι ἔκανε τήν πρωινή προσευχή του. Ἔνωσε καλύτερα.

- Θέλεις νά συνεχίσεις τό σχολεῖο, γιέ μου; τόν ρώτησε στό τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ ὁ πατέρας του.

- Θέλω, εἶπε ἀπλά κι ὅλα πῆραν τόν δρόμο τους.

- Θά μείνεις στό σπίτι τοῦ θείου Γιάννη καί θά τόν βοηθᾷς τά ἀπογεύματα στό τσαγκαράδικο. Σιγά-σιγά θά μάθεις καί τήν τέχνη, τοῦ ἐξήγησε ἡ μάνα του.

Ἔφυγε μέ τίς εὐχές ὄλων τῶν χωριανῶν καί μέ τίς συμβουλές πού ἔβγαιναν ἀπό τίμια χεῖλη κι ἀπό ἀγνές καρδιές.

- Μή μᾶς ξεχάσεις! Μήν ξεχάσεις τό χωριό μας! Νά προσέχεις καί νά μείνεις τίμιος...

- Νά περπατᾷς μέ τόν Θεό μαζί, γιέ μου! Ὅπου πᾶς κι ὅπου σταθεῖς νά Τόν ἔχεις μαζί σου! τοῦ εἶπε ὁ παππούς ὁ Στρατής, κι ὕστερα τοῦ εἶπε καί μία κουβέντα πού δέν τήν κατάλαβε καί, ὅσο κι ἂν προσπάθησε νά τήν καταλάβει, δέν ἔβγαλε ἄκρη.

- Μαζί μέ σένα τό κατώφλι τοῦ γιου μου νά τό διαβεῖ ὁ Θεός!

Δέν γνώριζε πολύ ὁ Στρατής τόν θεῖο Γιάννη καί τή θεία Ἀλίκη, γιατί δέν πήγαιναν συχνά στό χωριό. Κι ὅταν πήγαιναν, ἔμεναν τό πολύ ἕνα βράδυ. Δέν εἶχαν παιδιά οἱ ἴδιοι καί δέν ἄντεχαν τή φασαρία τόσου παιδόκοσμου στή γειτονιά.

- Κοιμήθηκες καλά, Στρατή μου; τόν ρώτησε μέ ἐνδιαφέρον ἡ θεία Ἀλίκη σάν τόν εἶδε νά μπαίνει στήν κουζίνα.

- Στό πιό μαλακό κρεβάτι πού ἔχω κοιμηθεῖ ποτέ! ἀπάντησε μέ εὐγνωμοσύνη ὁ Στρατής.

- Ὅ,τι σοῦ λείπει, παιδί μου, ὅ,τι χρειάζεσαι, μήν ντραπείς νά μοῦ τό πεις, τοῦ εἶπε γλυκά.

- Θεία Άλίκη, μία εικόνα θά ήταν εϋ-
κολο νά κρεμαστεί στό δωμάτιό μου;

- Εικόνα; Τί εικόνα; ρώτησε χάνοντας
τή φυσικότητά της ή θεία.

- Τοϋ Χριστοϋ, θεία μου, ή τής Παν-
αγίας.

- Δέν έχουμε, τοϋ άπάντησε άποτο-
μα καί χαμήλωσε τό βλέμμα.

- Δέν πειράζει, είπε, γιά νά τή βγάλει
άπό τή δύσκολη θέση ό Στρατής. Στο τέλος
τοϋ μήνα πού, πρῶτα ό Θεός, θά πά-
ω στό χωριό θά πάρω μία άπό τό σπίτι.

Ξεκίνησε τό σχολείο ό Στρατής. Πή-
γαινε καί γυρνούσε κάθε μέρα χαρούμε-
νος καί κάθε άπόγευμα κατέβαινε στό
τσαγκαράδικο τοϋ θείου καί τόν βοηθού-
σε. "Έκανε τόν σταυρό του, σταύρωνε τό
δέρμα πού δούλευε καί ξεκινούσε μέ ὄ-
ρεξη τή δουλειά.

- Γιός σου εἶναι; τόν ρώτησε ἕνας πε-
λάτης πού μπήκε γιά πρώτη φορά.

- Γιός τοϋ άδελφοϋ μου, γιός μου
πές.

- "Όταν ό άνθρωπος ξεκινάει τή δου-
λειά του μέ τόν Θεό, μήν τόν φοβάσαι!
είπε καί χάιδεψε τό κεφάλι τοϋ Στρατή.

Εἶχαν περάσει δύο βδομάδες άπό τή
μέρα πού ό Στρατής ξεκίνησε τό σχολείο
καί μέσα του δέν εἶχε κανένα παράπονο
άπό τούς θείους του. Μόνο πού στενα-
χωριόταν γιατί οϋτε στό σπίτι τους οϋτε
στό στόμα τους εἶχαν τόν Θεό. Τοϋ ἔλει-
πε τό πρῶνιό σταύρωμα τής μάνας του
πρίν ξεκινήσει γιά τό σχολείο. Τοϋ ἔλειπε
τό εἰκονοστάσι μέ τό καντήλι τό άκοίμη-
το, τοϋ ἔλειπαν τά γεμάτα πίστη στόν
Θεό μάτια τοϋ παπποϋ του.

- Τώρα ό γιός μας θά ήταν σάν τόν
Στρατή, δώδεκα χρονῶν, άκουσε ἕνα
βράδυ τή θεία νά λέει μέσα άπό λυγμούς.

Άναστατώθηκε ό Στρατής καί δίχως
νά τό καταλάβει βρέθηκε στό σαλόνι.
Δέν μίλησε, μόνο κοίταξε μέ άγάπη τούς

δύο άνθρωπους πού ἐδῶ καί δύο βδο-
μάδες τόν εἶχαν σάν παιδί τους.

- 'Ο Θεός μου τόν πήρε πρίν τόν γεν-
νήσω, τοϋ είπε μέ παράπονο καί πόνο ή
θεία Άλίκη. Γιατί νά μου τό κάνει αυτό ό
Θεός;

- Δέν ξέρω, άπάντησε μέ άπλότητα ό
Στρατής, μόνο Έκεῖνος ξέρει. 'Ο παπ-
πούς λέει πώς οϋτε φύλλο δέν πέφτει
δίχως τή βουλή του.

- "Ημουν ἔγκυος μαζί μέ τή μητέρα
σου. Μαζί σᾶς περιμέναμε, μά ό δικός
μου ό Στρατής δέν ἦρθε ποτέ! Άπό τότε
τοϋ τό κρατάω τοϋ Θεοϋ. Ἦρθες ὅμως
ἐσύ, Στρατή μου, καί ξυπνάς καί κοιμᾶ-
σαι μέ τόν Θεό. Ἦρθες καί μᾶς θυμίζεις
κάθε ὥρα καί στιγμή τόν Θεό.

- "Έτσι μου είπε ό παππούς, νά περ-
πατῶ μαζί μέ τόν Θεό, είπε ό Στρατής
καί άγκάλιασε τή θεία του μέ άγάπη.

- 'Ο Θεός, θεία Άλίκη, δέν κάνει λά-
θη οϋτε άδικίες. Θέλεις νά γίνω ἐγώ ό
Στρατής σου; "Εξι χρόνια, ὥσπου νά τε-
λειώσω τό σχολείο, ἐδῶ θά μέ ἔχεις. Κι
ἂν θέλει ό Θεός καί σπουδάσω, πάλι ἐ-
δῶ θά μέ ἔχεις. Θέλεις νά γίνω ό Στρα-
τής σου καί νά μήν τό κρατᾶς ἄλλο τοϋ
Θεοϋ;

"Εμειναν πολλή ὥρα άγκαλιασμένοι
οἱ τρεῖς τους κι ὅταν τό κοκόρι τής αϋ-
λῆς τοϋ Στρατή στό χωριό λάλησε θρι-
αμβευτικά, τότε κίνησαν νά κοιμηθοϋνε.
Καί τί παράξενο, ή θεία Άλίκη τήν ὥρα
πού τόν σκέπαζε τόν σταύρωσε τρεῖς
φορές.

- Τό κατάλαβα, παππού, ψιθύρισε
πρίν τόν πάρει ό ὕπνος... Τό κατάλαβα
αὐτό πού μου είπες... «Μαζί μέ σένα νά
διαβεί τό κατώφλι τοϋ γιοϋ μου ό Θε-
ός»... Δόξα σοι ό Θεός! πρόλαβε μόνο νά
πει κι άποκοιμήθηκε.

Έλένη Βασιλείου

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Τί νά περιμένουμε;

Θλιβερή έντύπωση δημιούργησε στό πανελλήνιο ή δήλωση του πρωθυπουργού στό διεθνές διαδικτυακό συνέδριο γιά τὰ ανθρώπινα δικαιώματα, ὅτι στό έπιτελείο του περιλαμβάνονται καί μέλη τῆς κοινότητας τῶν ὁμοφυλοφίλων.

Ίσως δέν προκαλεῖ έκπληξη γιά ὄσους παρακολουθοῦν τὰ τεκταινόμενα καί ἔχουν μνήμη. Ὁ κ. Μητσοτάκης τό 2015 προσωπικά τάχθηκε ὑπέρ του νόμου γιά τό σύμφωνο συμβίωσης ὁμοφυλοφίλων.

Ἄναμφισβήτητα παρατηρώντας ὅλες τίς σχετικές ἐξελίξεις διαπιστώνει κανείς ὅτι τό λόμπι τῶν ὁμοφυλοφίλων παγκοσμίως ἔχει ἐξελιχθεῖ σέ μία ἀποτελεσματική δύναμη πίεσης. Φαίνεται ἡ ἀποδοχή τους νά ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιά τήν ἀναρρίχηση στήν ἐξουσία ὄχι μόνο ἀτόμων ἀλλά καί κυβερνήσεων. Πιθανόν κάποιοι ἐλαφρᾶ τῆ καρδία -άν δέν ἔχουν προσωπικά ὑποκύψει στή συγκεκριμένη ἀμαρτία- βλέποντας ὡς πολιτικό παιχνίδι τήν ὑπόθεση διατυμπανίζουν -κάποτε καί ἐμπράκτως- τή συμπάραστασή τους πρὸς τούς ΛΟΑΤΚΙ.

Ὁ σοδομιτισμός ὡστόσο εἶναι ἀπό τὰ βδελυρά ἀμαρτήματα ἐνώπιον του

Θεοῦ. Ἡ ἱστορία ἔχει καταγράψει τὰ ἀποτελέσματα πού εἶχε ἡ υἱοθέτηση αὐτῆς τῆς ἀμαρτίας ὡς φυσιολογικοῦ τρόπου ζωῆς (βλ. Σόδομα καί Γόμορρα καί ὄχι μόνο). Τί νά περιμένουμε στήν ταλαίπωρη Ἑλλάδα μας, ὅταν ἐγκολπωνόμαστε καί μάλιστα μέ καύχημα μία τέτοια τακτική; «Ἐάν μὴ μετανοήτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε» (Λκ 13,3), λέγει ὁ λόγος του Θεοῦ... Αὐτός ὁ λόγος χρειάζεται νά ἀκουστεῖ ἀπό τούς ἄμβωνες τῶν ἐκκλησιῶν, ἀπό τὰ έντυπα, ἀπό τὰ ἱστολόγια, ἀπό κάθε «βῆμα» πού προσφέρεται σήμερα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Γιά νά ἀρθρωθεῖ αὐτός ὁ λόγος βέβαια στούς ἀποκαλυπτικούς καιρούς μας θέλει καί ἀρετή καί τόλμη! Δόξα τῷ Θεῷ ὅμως ὑπάρχουν ἐνάρετοι καί «τολμηροί» κήρυκες τῆς εὐαγγελικῆς ἀλήθειας καί στίς μέρες μας! Ἄς τούς ἀκούσουμε, ὥστε νά γίνει ἡ μετάνοια καθημερινό μας βίωμα καί ὡς ἀτόμων καί ὡς λαοῦ.

Θεοῦ ἐπέμβαση!

Παρά τήν ἐκατόμβη τῶν θυμάτων στή Βηρυτό ἀπό τή φονική ἔκρηξη στίς 4/8, πολλοί μίλησαν γιά θαῦμα καί ὄχι μόνο ἔνα. Ἀπό θαῦμα ἔμεινε ἄθικτη ἁγία Τράπεζα μέ ἀναμμένο τό καντήλι σέ

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

ὀρθόδοξο ναό, ἀπό θαῦμα δέν καταστράφηκε ὀλόκληρη ἢ πρωτεύουσα, ἀπό θαῦμα σώθηκαν ἄνθρωποι παρά τό ὅτι βρέθηκαν σέ κοντινή ἀπόσταση. Καί ὄντως τή θεία ἐπέμβαση τήν ἐπιβεβαίωσαν καί οἱ ἐπιστήμονες πού διέγνωσαν ὅτι ἡ μεγαλύτερη δύναμη τῆς ἔκρηξης ἐκτονώθηκε στή θάλασσα. Ὅπου ἡ ἀνθρώπινη ἀμέλεια ἢ ἡ κακεντρέχεια καί ἡ ἀλαζονική παράνοια σκορπίζει τόν θάνατο, ἡ ἀνεξήγητη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐπεμβαίνει γιά νά περιορίσει τίς συνέπειες, νά ἐμποδίσει τήν ὀλοκληρωτική καταστροφή. «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου, Κύριε!».

Ἡ ἀντίδραση τῆς στιγμῆς

Στήν τραγωδία τῆς Βηρυτοῦ ἡ ἀπόφαση μιᾶς στιγμῆς ἀνέδειξε ἡρώιδα τήν 26χρονη λιβανέζα νοσοκόμα τοῦ ἑλληνορθόδοξο νοσοκομείου τῆς Βηρυτοῦ (Al Roum). Καθώς τό νοσοκομεῖο γκρεμιζόταν ἀπό τό ὠστικό κύμα τῆς ἔκρηξης, ἐκείνη σκέφτηκε νά σώσει τρία νεογνά, παίρνοντάς τα στήν ἀγκαλιά της καί ὀρμώντας μέσα στό χάος ἀπό χαλάσματα καί πανικόβλητους ἀνθρώπους. Περιπατώντας χιλιόμετρα ὥσπου νά βρεθοῦν κάποια Ι.Χ. νά τή μεταφέρουν ἔξω ἀπό τή Βηρυτό, κατάφερε τελικά νά τά ἀσφαλίσει σέ

ἄλλο νοσοκομεῖο. Τό ἦθος καί τό βάθος τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς ἀποκαλύπτεται συνήθως ἀπό τίς ἀντιδράσεις της σέ ἀκραίες καταστάσεις. Ἡ αὐτοπάρνηση καί ἡ αὐτοθυσία ζυγίζονται τίς στιγμές τοῦ ὑψιστοῦ κινδύνου.

Τί διδάσκει ἡ ἱστορία

«Ἀρνεῖται (ἡ Ἑλλάδα) νά μάθει ἀπό τήν ἱστορία καί συμπεριφέρεται σάν ψευτονταῆς στή Μεσόγειο», ἀποφάνθηκε προσφάτως ὁ πρόεδρος τῆς Τουρκίας. Δέν ἀξίζει βέβαια νά ἐξετάσουμε ποιός συμπεριφέρεται σάν νταῆς στήν περιοχή γενικά. Ἀξίζει νά δοῦμε ὅμως μέ νηφαλιότητα μήπως ὄντως ἡ ἱστορία ἔχει νά μᾶς δεῖξει κάποια διέξοδο στήν κρίσιμη αὐτή κατάσταση πού βρίσκεται ἡ χώρα μας. Κι ἔχει! Ποιά; «Ἐάν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων» (Ψα 126,1). Δέν ὑπάρχει περίπτωση νά στηρίχθηκε ἔθνος, οἰκογένεια ἢ πρόσωπο στή βοήθεια τοῦ Κυρίου καί νά διαψεύστηκε. Μέ μία μικρή -πλὴν ὅμως σοβαρή- διευκρίνιση: «Στηρίζομαι» σημαίνει μετανοῶ, συντρίβομαι, ἀλλάζω πορεία, παραδίδομαι ἐξολοκλήρου στά χέρια τοῦ παντοδύναμου Πατέρα... Naί, ἄλλη διέξοδος δέν ὑπάρχει. Ἀλλιῶς, ὄντως «παριστάνουμε τόν ψευτονταῆ»...

Μικρό αφιέρωμα στή μεγάλη μορφή του π. Αύγουστίνου¹

«Υπάρχουν άνθρωποι πραγματικοί
ώκεανοί», γράφει ο Β. Ούγκώ. "Ενας
τέτοιος ώκεανός ήταν και ο μακαριστός
ἐπίσκοπος Φλωρίνης Αύγουστίνος. Ήκε-
ανός πίστεως, θάρρους, όμολογίας, παρ-
ρησίας, αὐταπάρνησης, καθαρότητας,
προσφορᾶς, φιλοπατρίας...

Υπήρξε μία γιγαντιαία προσωπικότητα.
Ἡ ζωή του ξεπέρασε τόν αἰώνα καί ἐκδαπα-
νήθηκε στή διακονία του Αἰωνίου. Τό ὄνομά
του ἔγινε θρύλος πρὶν ἀκόμη κοιμηθεῖ. Υπήρξε
ἀτρόμητος. Ἦλεγξε μέ παρρησία τό κακό ὅπου
κι ἂν τό συνάντησε, ἀπό τήν καλύβα μέχρι τά ἀ-
νάκτορα. Δέν φοβήθηκε κανέναν. Μιλοῦσε πάντα
τή γλώσσα τῆς ἀλήθειας. Τρεῖς ἦταν οἱ μεγάλες
του ἀγάπες: ὁ Χριστός, ἡ Ἑλλάδα καί ὁ ἄνθρωπος.
Σ' αὐτές ἀφιέρωσε ὀλόκληρη τή ζωή του ἀποφασι-
σμένος νά τή θυσιάσει παρά νά τίς προδώσει.

Φέτος πού κλείουν 10 χρόνια ἀπό τήν ἐκδημία
του (28-8-2010), θελήσαμε νά κάνουμε μία ἀναφορά
στή μορφή του, ἐδῶ στήν Κατασκηνώσή μας, πού τό ξε-
κίνημά της τό χρωστᾶ στή δική του ἔμπνευση καί εὐλο-
γία.

Γεννημένος τό 1907 στίς Λεῦκες τῆς Πάρου ἀπό τόν
ἔμπορο Νικόλαο Καντιώτη καί τή δασκάλα Σοφία Θρεψιά-
δου, ὁ Ἄνδρέας τό 1929 ἔλαβε μέ ἄριστα τό πτυχίο τῆς Θε-
ολογικῆς Σχολῆς τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθη-
νῶν, ἐνῶ παράλληλα πρὸς τίς σπουδές του ἐργαζόταν καί
διέμενε στό οἰκοτροφεῖο τῆς Ἀδελφότητας «ΖΩΗ», μαθητεύον-
τας κοντά στόν ἰδρυτή της π. Εὐσέβιο Μαθιόπουλο.

Στήν ἱερά μονή Ἄγγελοκάστρου, στό Μεσολόγγι, ἐκάρη μο-
ναχός, παίρνοντας τό ὄνομα τοῦ ἱεροῦ Αύγουστίνου, τόν ὁποῖο
θαύμαζε ὡς σοφό ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας καί πρότυπο μετάνοιας.
Ὡς πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως Μεσολογγίου ξεκίνησε ὁ
φλογερός ἱεροκήρυκας τήν πολύπλευρη καί πολύπαθη δράση του,
ἡ ὁποία διακρίνεται σέ τέσσερις κυρίως τομεῖς: τόν πνευματικό, τόν

1. Τό κείμενο πλαισίωσε μία κατασκηνωτική γιορτή πρὸς τιμήν τοῦ π. Αύγουστίνου.

κοινωνικό, τόν ἐθνικό καί τόν ἐκκλησιαστικό.

Τό 1941 διορίστηκε ὡς ἱεροκήρυκας στά Ἰωάννινα, καί στή συνέχεια ἀνταποκρίθηκε στό κάλεσμα τῆς Ἱεράς Συνόδου νά ὑπηρετήσῃ ὡς ἱεροκήρυκας στή Μακεδονία. Τό ἐλεγκτικό κήρυγμά του ἦταν ἡ αἰτία διαδοχικῶν μεταθέσεων σέ ὅλη σχεδόν τή Μακεδονία. Μέ ὅλη τή θέρμη τῆς καρδιάς του κήρυττε ἀκατάπαυστα Χριστό καί Ἑλλάδα, στήριζε ψυχές, συγκροτοῦσε κύκλους μελέτης ἁγίας Γραφῆς, ἐξέδιδε φυλλάδια. Καί ὅλα αὐτά βέβαια μέ τή συνεχή ἀπειλή τοῦ θανάτου, καθὼς ἡ πατρίδα μας στέναζε κάτω ἀπό τή γερμανική κατοχή. Οἱ κατακτητές στήν Ἀθήνα εἶχαν ἀποφασίσει νά τόν ἐκτελέσουν. Ὅταν κάποιος ἐκκλησιαστικός ἄνδρας τόν εἰδοποίησε νά φυλαχθεῖ, ἔλαβε τήν ἱστορική ἀπάντηση: «Ἡ ζωή μου δέν ἀξίζει μία δεκάρα. Ἄς πέσω λοιπόν ὑπηρετῶν καί ὑπερασπιζόμενος τόν μαρτυρικό καί ἐγκαταλελειμμένο ἀπό ὅλους λαόν μας. Ἐάν δέν σέ ἐπανίδω, καλήν ἀντάμωσιν εἰς τήν αἰωνιότητα!».

Παράλληλα μέ τήν πνευματική τροφοδοσία μερίμνησε γιά τήν ὑλική τροφή τῶν πεινασμένων ὑπόδουλων Ἑλλήνων. Στά συσσίτια πού ὀργάνωσε στήν Κοζάνη (1943-1945) προσφέρονταν καθημερινά ὀχτώ χιλιάδες μερίδες φαγητοῦ γιά καθέναν πού εἶχε ἀνάγκη, ἀνεξάρτητα ἀπό τίς πολιτικές του πεποιθήσεις. «Ἐγώ», ἔλεγε, «εἶμαι σάν τήν κλώσσα πού σκεπάζει κάτω ἀπό τά φτερά της ὅλα τά πουλάκια της, ὅ,τι χρώμα κι ἂν ἔχουν, σάν τήν πηγὴ πού ξεδιψᾷ καί τόν ἅγιο ἀλλά καί τόν ληστή».

Ἡ ἀνοιξη τοῦ 1945 βρῖσκει τόν ἱεροκήρυκα στά Γρεβενά νά μεριμνᾷ γιά τήν πνευματική καλλιέργεια τοῦ δοκιμαζόμενου λαοῦ. Προσκαλοῦσε τόν κόσμο νά ἔρθῃ στήν ἐκκλησία νά ἀκούσει τό κήρυγμα, νά παρηγορηθεῖ καί νά στηριχθεῖ μέ τόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί τά μυστήρια. Ἰδιαιτέρη βαρύτητα ἔδωσε στήν κατήχηση τῶν νέων. Ἡ διδασκαλία του ἐλκυστική, ἐπαγωγική, συστηματική, ἄγγιζε καί ἐν-

θουσίαζε τίς ψυχές τους. 'Ο ίδιος γράφει: «Αυτά τά παιδιά πού τά βλέπομεν νά τρέχουν εἰς τούς δρόμους καί τάς πλατείας μας εἶναι οἱ θησαυροί μας, οἱ θησαυροί τῆς Ἑλλάδος. Καί ἄν ἀγαπῶμεν τήν πατρίδα μας -καί ποιός δέν τήν ἀγαπᾷ;- τά παιδιά, τούς νέους, πρέπει νά προσέξωμεν ὅπως ἰδιαίτε- ρως. Δέν πρέπει νά χαθεῖ οὔτε ἕνα. Αυτό πρέπει νά γίνει σύνθημα ὅλων τῶν ἀρμοδίων».

'Ο λόγος τοῦ Θεοῦ ἦταν ἡ σαγηνευτική φλογέρα ἀλλά καί ἡ εὐστοχία σφενδόνη, τό παντοδύναμο ὄπλο μέ τό ὅποιο μαγνήτιζε χιλιάδες παιδιά καί νέους. Ἐπισκεπτόταν σχολεῖα, συζητοῦσε μέ τούς μαθητές, νουθετοῦσε, ἐξομολογοῦσε. Ἡ παραμονή του στά Γρεβενά σημάδεψε τήν ἱστορία τῆς πόλης. Ἀπό αὐτήν τή διακονία ξεπήδησαν πολλοί καί δόκιμοι ἐργάτες στόν ἀμπελώνα τοῦ Κυρίου.

Μέ αἴτησή του τόν Ἰούλιο τοῦ 1947 ἐπιστρατεύτηκε ὡς στρατιωτικός ἱερέας, ἐνῶ στά τέλη τοῦ 1951 ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σπυριδῶν Βλάχος τόν διορίζει ἱεροκήρυκα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὅπου γιά 17 χρόνια εἶχε ἔντονο ἱεραποστολικό καί φιλανθρωπικό ἔργο. Συγκλόνιζε μέ τόν πύρινο λόγο του, στηλίτευε τό κακό καί καλοῦσε τόν λαό σέ μετάνοια. Ὅραμα καί σύνθημά του ἡ «ἐλευθέρα καί ζῶσα Ἐκκλησία». Δέν δειλίασε καί δέν ὑποχώρησε μπροστά σέ καμία ἐξουσία.

Στίς 25 Ἰουνίου 1967 ἔγινε τό ἀπροσδόκητο: ἐκλέγεται μητροπολίτης Φλωρίνης. Ἐπί 33 χρόνια ὑπηρέτησε τήν ἀκριτική αὐτή Μητρόπολη μέ κά- θε θυσία. Κήρυττε, ἔγραφε, ἐξέδιδε περιοδικά καί βιβλία. Ἔχτισε γηροκομεῖο, οἰκοτροφεῖα, συνοικισμό γιά νε-

οφώτιστους τσιγγάνους, τούς ὁποίους πρῶτα κατήχησε καί βάπτισε ὁμαδικά στόν ποταμό Σακουλέβα τῆς Φλωρίνας. Ἀνήγειρε 105 ναούς, νεανικά κέντρα, ἐνοριακές βιβλιοθήκες, ἔστησε σταυρούς σέ ὀρισμένα ἐπιφανῆ ὑψώματα. Μέ ἀγάπη καί ἐνδιαφέρον ἔσκυβε στά ἐθνικά ζητήματα. Ἐνθουσίαζε τή νεολαία καί ἀναζωπύρωνε τό ἐθνικό φρόνημα ἀφυπνίζοντας τίς συνειδήσεις καί καλώντας σέ ἐγρήγορηση.

Ἰδρυσε κατασκήνωση στό χωριό Πρώτη Φλωρίνης, ὅπου ἐπί δεκαετίες χιλιάδες νέοι καί νέες ἀπό διάφορα μέρη τῆς πατρίδος μας ἔζησαν καί ζοῦν ἀκόμη πνευματικές ἐμπειρίες πού σημάδεψαν τή ζωή τους.

Λένε ὅτι μπορεῖς νά ξεχωρίσεις ἕνα καλό δένδρο ἀπό τούς καρπούς του. Μπορεῖ ἐμεῖς νά μὴν τόν γνωρίσαμε προσωπικά καί οὔτε μπορούμε νά ἀντιληφθοῦμε τό μέγεθος τῆς προσφορᾶς του. Ἐχουμε ὅμως τήν εὐκαιρία νά γευτοῦμε τούς καρπούς του, τό πλούσιο συγγραφικό του ἔργο καί τούς ἐργάτες τοῦ εὐαγγελίου πού ὑπῆρξαν πνευματικά του παιδιά καί δικοί μας δάσκαλοι καί κατηχητές. Καί μόνο γι' αὐτό τό δῶρο, τόν μνημονεύουμε στίς προσευχές μας καί θεωρήσαμε ὀφειλόμενο χρέος τό μικρό αὐτό ἀφιέρωμα.

Πάτερ Αὐγουστίνε, ἐσύ πού εἶσαι ἡ ἀπαρχή γιά ὅ,τι ὁμορφο ζοῦμε σήμε- ρα, πολύ σέ εὐχαριστοῦμε. Σέ παρακαλοῦμε, πρέσβευε ἀπό τή θριαμβεύουσα Ἐκκλησία γιά τά πνευματικά σου ἐγγόνια, ἔτσι ὥστε «τή σκυτάλη νά κρατήσουμε, πίσω σου νά ἀκολουθήσουμε, τή σκυτάλη νά κρατήσουμε ὡς τήν ἄλλη τή γενιά».

Δ. Στ.

Κατασκήνωση 2020: «Θαρσείτε, ἐγὼ εἰμι!»

Σταθμός πνευματικού άνεφοδιασμού και άναβαπτισμός στά ζωόνα νάματα τής όρθόδοξης πνευματικότητας άποτελεί ή κατασκηνωτική ζωή γιά χιλιάδες ψυχές κάθε καλοκαίρι. Η Άδελφότητά μας διακονεί αυτό τό ιερό έργο έδώ και πολλές δεκαετίες. Φέτος μέ αύξημένο αίσθημα εύθύνης λόγω τών πρωτοφανών συνθηκών πού έπικρατούν στήν πατρίδα μας και σέ όλόκληρο τόν πλανήτη έξαιτίας τής έξάπλωσης του κορωνοϊού προβήκαμε σέ κάποιες έπιβεβλημένες άλλαγές.

Ζητώντας ξεχωριστά τήν προστασία του Θεού και τηρώντας όλα τά προβλεπόμενα μέτρα πού όριζε ή Πολιτεία λειτουργήσαμε λιγότερες και μικρότερες περιόδους μέ περιορισμένο αριθμό άτόμων.

Τό όνομα τής κατασκήνωσης «Θαρσείτε, έγώ είμι» ζωντάνευε μπροστά μας τό πρόσωπο του Κυρίου πού περπατά πάνω στή φουρτουνιασμένη θάλασσα τής ζωής και μεταγγίζει έλπίδα, νικά τόν ανθρώπινο φόβο και πλημμυρίζει τους δικούς του μέ ειρήνη άκύμαντη και άναφαίρετη χαρά.

Αυτή βέβαια ή διακονία, και μάάλιστα φέτος, -και έχουμε υικό χρέος νά τό άναγνωρίσουμε αυτό- όφείλει πολλά στήν έγκάρδια και πατρική εύλογία του οίκου ποιμενάρχη σεβασμιωτάτου κ. Μακαρίου, ό όποιος μάάλιστα, παρά τό βαρύ του πρόγραμμα, μάς έπισκέφτηκε έπανειλημμένα.

Στήν Καστανούσα λειτουργήσαν οι περίοδοι Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου, Φοιτητών, δύο περίοδοι έπιστημόνων και έπτά δήμερα οίκογενειών.

Στά Πορόια κατασκήνωσαν τά τμήματα τών έπιστημόνων, οι φοιτήτριες και οι μαθήτριες Λυκείου και Γυμνασίου.

ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΑ

Ἴδιαίτερο τό πρώτο ἐξάμηνο τοῦ 2020. Ζήσαμε πρωτόγνωρες καταστάσεις καί σίγουρα σκεφθήκαμε πολλά καί προβληματιστήκαμε γιά περισσότερα. Παρόλα αὐτά, μία ἀπό τίς μεγαλύτερες ἀγωνίες πού εἶχαμε ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού ἄρχισαν νά ἐφαρμόζονται τά μέτρα γιά τόν περιορισμό τῆς διασποράς τοῦ κορωνοϊοῦ ἦταν ἂν θά λειτουργήσει καί φέτος ἡ κατασκήνωσή μας. Ἐν τέλει οἱ ὑπεύθυνοι, μέ ἔμποινη προσευχή, ἐμπιστεύθηκαν τό ἔργο στόν Θεό -δικό του εἶναι ἄλλωστε- καί ὅλοι οἱ ἀδελφοί γονατίσαμε ἱκετευτικά μπροστά του, ζητώντας νά μήν ἐπιτρέψει κανένα πειρασμό. Κι ὁ Κύριος ὄχι μόνο προστάτεψε τήν κατασκήνωση ἀπό κάθε κίνδυνο, ἀλλά τήν εὐλόγησε καί μᾶς ἐνίσχυσε μέ τήν ἀγιαστική παρουσία του.

Λειτουργήσαμε, λοιπόν, φέτος μέ τίς ἰδιαιτερότητες πού ἀπαιτοῦνταν, ἀλλά οἱ ὑπόλοιπες πτυχές τῆς κατασκηνωτικῆς ζωῆς ἔμειναν ἀπαράλλαχτες, ὅπως καί τά προηγούμενα χρόνια: ἡ πρωινή προσευχή, τό ἀγιογραφικό ἀνάγνωσμα, ἡ ἔπαρση καί ἡ ὑπο-

στολή τῆς σημαίας, τό φαγητό, τό παιχνίδι, ὁ ὕπνος, οἱ πορεῖες, τό τραγούδι, τό ἀπογευματινό μάθημα, ἡ βραδινή προσευχή, οἱ γιορτές, οἱ συναντήσεις μέ τόν ἀρχηγό, ἡ ἐξομολόγηση στόν σεβαστό π. Μιχαήλ, ὁ ἐκκλησιασμός, ἡ θεία Κοινωνία.

Ἄν ἔπρεπε νά ξεχωρίσω δύο στιγμές τῆς φετινῆς κατασκηνωτικῆς ζωῆς οἱ ὁποῖες τήν χαρακτήρισαν, θά ἦταν οἱ ἐξῆς:

Ἡ πρώτη θά ἦταν ὅπωςδήποτε ἡ γιορτή τῆς Λαμπρῆς στήν περίοδο τοῦ Λυκείου. Μετά τήν πίκρα πού νιώσαμε ὅλοι φέτος καθώς δέν γιορτάσαμε τό Πάσχα στίς ἐκκλησίες μας, τό βράδυ τοῦ Σαββάτου 18 Ἰουλίου τελέσαμε στό ἐκκλησάκι τῆς Ἁγίας Τριάδος ἀγρυπνία. Ἀφοῦ κοινωνήσαμε τόν ἀληθινό πασχάλιο Ἄμνό καί γίναμε χριστοφόροι καί ζωηφόροι, ψάλαμε ὅλοι μαζί μ' ἐνθουσιασμό τόν ἀναστάσιμο παιάνα, τό «Χριστός ἀνέστη». Ἐπειτα ἀνεβήκαμε στήν κατασκήνωση καί, ὅπως ἄλλοτε οἱ Ἰσραηλίτες στόν καιρό τοῦ βασιλιᾶ Ἐζεκία, γιορτάσαμε τό Πάσχα καθυστερημένα μὲν, ἀλλά μέ ὅλη του τή λαμπρό-

τητα: Άνάψαμε τίς λαμπάδες μας, πανηγυρίσαμε μέ τά άκατάπαυστα «Χριστός άνέστη», τίς καταβασίες και τά στιχηρά τής «έορτής τών έορτών», εύχρηθήκαμε μέ χαρούμενες άναστάσιμες εύχές, τσουγκρίσαμε κόκκινα αύγά κι εύφρανθήκαμε μέ τό πλούσιο άναστάσιμο τραπέζι πού έτοίμασε ή κουζίνα μας. Τήν Κυριακή σουβλίσαμε άρνί, χορέψαμε μέ άγαλλίαση τά λαμπριάτικα πανέμορφα τραγούδια τής παράδοσης μας, κι έτσι ζήσαμε στ' αλήθεια αύτό πού μέ τόσο πόνο είχαμε στερηθειί.

Η δεύτερη στιγμή θά ήταν ή ήμέρα πατρίδας πού φέτος ήταν αφιερωμένη στους άγωνιστές τής ΕΟΚΑ. Μας συγκίνησε ιδιαίτερα τό ότι πολλοί άπ' αυτούς ήταν κατηχητόπουλα, όπως έμείς, και κατηχητές. Και βέβαια ό ίερός τους άγώνας μας δίδαξε. Μας δίδαξε, μέ τρόπο συγκλονιστικό, ποιό πρέπει νά είναι τό φρόνημά μας, ποιές οι προτεραιότητές μας. Μας έδειξαν τόν δρόμο τής θυσίας, τής αύταπάρνησης και τών ιδανικών. Μας έδειξαν πώς μπορούμε νά γίνουμε ή ζύμη, τό άλας και τό φώς του κόσμου, πώς νά άντισταθούμε και νά μήν κάνουμε καμία ύποχώρηση στο χριστιανικό και πατριωτικό μας χρέος.

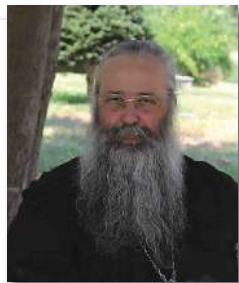
Τό κοινό αίσθημα είναι ότι και φέτος προσπαθήσαμε όλοι, από τούς μικρότερους μέχρι τούς μεγαλύτερους, νά «ρουφήξουμε» τήν κάθε στιγμή τής κατασκήνωσης. Τά παιχνίδια μας ψυχαγόγησαν, οι γιορτές μας ένέπνευσαν, τά μαθήματα έγιναν όδοδείκτες, ή προσευχή επικοινωνία μέ τόν Κύριο, ή κοινωνία τών αδελφών βακτηρία, οι προσωπικές στιγμές του καθενός όρόσημα, ή κατασκήνωση για άκόμη μία φορά έγινε άγιος σταθμός. Ξεχωριστή

εύλογία και χαρά άποτέλεσε ή επίσκεψη στην περίοδο τών φοιτητών του σεβασμιωτάτου μητροπολίτη Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος κ. Γεωργίου, ό όποιος μας άνέπαυσε και μας στήριξε μέ τήν παρουσία του.

Σταθμός λοιπόν πού μας άνεφοδιάζει ή κατασκήνωση. Έδω πού έλέγχουμε τί πήγε καλά και τί όχι στην πορεία μας, πού ξεστράτισαμε, πού ύποχωρήσαμε, πού χάσαμε και πού νικήσαμε. Είναι ό σταθμός πού παίρνουμε νέες, άγωνιστικές και γενναίες άποφάσεις και άνανεώνουμε τήν άγάπη μας για τή Ζωή, τόν Χριστό μας. Ένας κομβικός σταθμός τής ζωής μας, πάνω στή γραμμή τής Έκκλησίας μας, στην πορεία μας προς τόν Ούρανό...

Έλειπαν βέβαια από κοντά μας αρκετοί φίλοι, πού δέν γινόταν νά είναι φέτος μαζί μας. Όστόσο επικοινωνήσαμε μυστικά τήν ώρα τής προσευχής και είμαστε σίγουροι ότι του χρόνου θά είμαστε και πάλι μαζί! Νά δώσει ό άγιος Θεός!... Άλλωστε είναι Αύτός πού μας βεβαιώνει: «Θαρσείτε, έγώ είμι! Άν είμαι Έγώ μαζί σου, μή φοβάσαι τίποτε! Κι αν έρθει φουρτούνα και θύελλα στή ζωή, θάρρος! Φώναξε μέ πίστη "Κύριε, σώσόν με", και ξαφνικά, σε μία στιγμή, θά σκορπίσω τά σύννεφα και θά 'ρθει ή ειρήνη. Μόνο νά μείνεις μαζί μου. Στή σκέπη μου». Είναι μία συναρπαστική ύπόσχεση όλο φώς κι έλπίδα. Και ό Κύριος τηρεί τίς ύποσχέσεις του...

Γ.Π., Φοιτητής

ΠΡΩΤΗ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΑ!

“Αν ήταν συναίσθημα, θά ‘ταν μία ανεξήγητη χαρά. Κι αν ήταν ανθρώπινη σχέση, θά έκφραζόταν με τήν πιό υπέροχη μορφή της: τήν αδελφική φιλία.

“Αν ήταν πρόγραμμα, θά ήταν από αυτά πού έκτελούνται με ακρίβεια δευτερολέπτου. Κι αν ήταν ηλικία, θά ήταν όλες μαζί -ώριμη, νεαρή, έφηβική, παιδική και βρεφική- συμπυκνωμένες, θαρρείς, σέ μία.

“Αν ήταν χρώμα, θά φαινόταν άσπρογάλαζο νά κυματίζει πάνω σέ καταπράσινο φόντο μακεδονικού βουνού. Κι αν ήταν οικογενειακή στιγμή, θά ταυτιζόταν με τή ζεστή έπικοινωνία γύρω από τό κοινό τραπέζι.

Πόσες στ’ αλήθεια δυνατές έμπειρίες εύδόκησε ό Άχώρητος νά χωρέσει μέσα σέ δύο μόνο ήμέρες! Δεκαπέντε οικογένειες σέ κάθε διήμερο πήρανε ανάσα ούρανού για νά συνεχίσουν τόν άγώνα τόν καλό στους δύσκολους καιρούς μας.
ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ ΠΕΤΥΧΕ!

Άρχηγέ μας, δέν χρειάζεται άλλη σκέψη! ΜΕΝΟΥΜΕ ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΑ! Ή κατασκήνωσή μας δέν είναι μικρή· είναι άπέραντη! Μας χωράει όλους και μπορεί νά μās άγκαλιάζει κάτω από όποια καιρικά φαινόμενα! Σέ κάθε εύλογημένη στιγμή νιώθαμε πώς μαζί μας δοξολογούν τόν Θεό ό σεβαστός μας διδάσκαλος και ό αγαπημένος μας αδελφός Πausανίας μπρός στον θρόνο του Θεού, καθώς έβλεπαν τό όνειρό τους νά γίνεται αληθινό!

“Ενας πανδημικός ίός έγινε αίτια νά κάνουμε τό μεγάλο άλμα. Δόξα σοι, Κύριέ μας, πού μόνο Έσύ έχεις τόν τρόπο μέσα από τόν πόνο και τόν πειρασμό νά εργάζεσαι θαύματα!

*Μέ άπέραντη εύγνωμοσύνη,
μία σύζυγος και μητέρα.*

ΠΟΡΟΪΑ

Κατασκήνωσή μου, θέλω νά σοῦ πῶ...

Ἀγαπημένη μου κατασκήνωση, νά 'μαι καί πάλι, γιά πολλοστή φορά στή ζωή μου, μέσα στήν εὐλογημένη ἀγκαλιά σου!

Εἶσαι ὅλου τοῦ χρόνου τό ποθητό ζητούμενο καί κάθε καλοκαιριοῦ τό ἀκριβό μου δεδομένο.

Ὅμως φέτος, μέ λαχτάρисες, ἀγαπημένη μου κατασκήνωση! Γιά τήν ἀκρίβεια, ὄχι ἐσύ, ἀλλά τό ἀπειλητικό ἐνδεχόμενο τῆς ἔλλειψής σου.

Κι ἔνωσα νά σείεται τό ἔδαφος κάτω ἀπό τά πόδια μου καί νά κινδυνεύει σοβαρά ἡ πνευματική μου ὑπόσταση.

Ἀλλά ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δέν μ' ἐγκατέλειψε... Μέ κατέστησε καί πάλι ἀποδέκτη τῆς δωρεᾶς.

Μίας δωρεᾶς πού δέν περιορίζεται στό αἶσθημα τῆς εὐχαρίστησης, ἀλλά ἐπεκτείνεται στό συναίσθημα τῆς ἀσφάλειας ἐξαιτίας τῆς ἀδελφικῆς συγκατοίκησης καί διατρανώνεται στήν πληρότητα τῆς εὐτυχίας πού τό θεϊκό ἄγγιγμα χαρίζει.

Κάθε δέντρο καί μία προσευχή. Κάθε κιόσκι καί μία ἐξομολόγηση. Κάθε θεία Λειτουργία κι ἓνα ἄνοιγμα τοῦ

οὐρανοῦ.

Πρὶν χρόνια ὁ ἐφηβικός συναισθηματισμός μου εὐλαβικά ἀπέθεσε λίγο ἀπό τό χῶμα σου μέσα... στίς ἀποσκευές μου, γλυκιά μου κατασκήνωση!

Γιά νά σ' ἔχω πάντα κοντά μου...

Γιά νά μή σέ χάσω ποτέ!!!

Σήμερα, ὠριμότερη πιά, ποθῶ νά σοῦ ... τό ἐπιστρέψω.

Σοῦ φέρνω τόν χωμάτινο ἐαυτό μου νά τόν ἀνακαινίσεις καί πάλι στό ἀμφιθέατρό σου μέ τόν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Σοῦ καταθέτω τήν ἀσίγαστη ἐπιθυμία μου νά διακονήσω σέ ὅποια γωνιά σου, σέ ὅ,τι χρειαστεῖς.

Κι ἀκόμη, τολμῶ νά σοῦ προσκομίσω τόν διακαῆ πόθο πού τό μητρικό φίλτρο μου ὑπαγορεύει: Ν' ἀξιώνονται καί τά παιδιά μου καί τά παιδιά τῶν παιδιῶν τους τῆς στοίχισης στή «γενεὰ ζητούντων τόν Κύριον», πού θ' ἀντιπαλεύει τίς τρικυμίες μέ τήν ἀποκαρδοκία τοῦ ὀνόματός σου «θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι».

Δ. Μ.-Τ., Μαθηματικός

Κατασκήνωσή μου,
Πόσο γλυκιά είναι πάντοτε ή θύμησή σου!

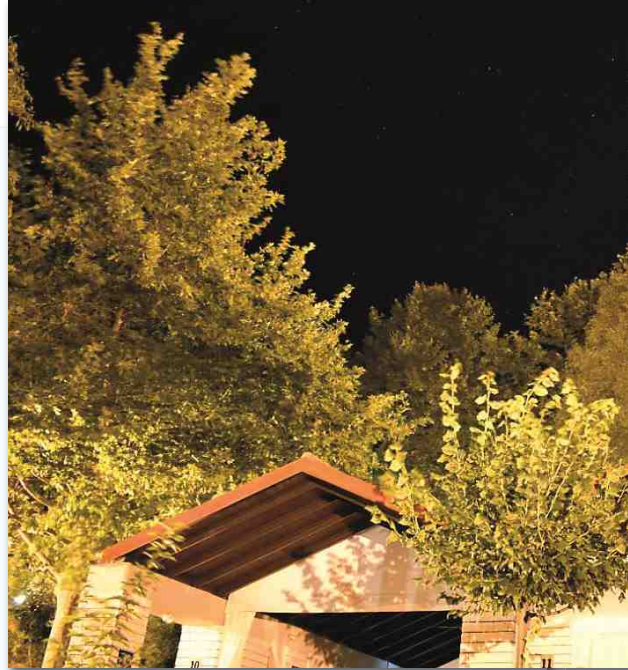
Μές στίς μπόρες, στά άγριοκαίρια ή καί στά άπάνεμα λιμάνια τής ζωής, ή σκέψη στρέφεται πάντα σέ σένα. Σέ σένα πού μου 'μαθες νά ψελλίζω τά πρώτα λόγια προσευχής, σέ σένα πού κοντά σου γεύτηκα τίς πρώτες νίκες στόν άγώνα μου, σέ σένα πού μου 'μαθες νά χαιρόμαι τή νιότη μου!

Καί σάν οί μέρες τής χρονιάς κυλούν, ή λαχτάρα όλο καί μεγαλώνει νά βρεθώ καί πάλι κοντά σου, νά καταθέσω σέ κάποια γωνιά σου ό,τι μέ βαραίνει κι έσύ νά μου δώσεις δύναμη ν' αρχίσω καί πάλι τόν άγώνα μου. "Όσο κουρασμένη καί φορτωμένη κι άν έρθω, έσύ πάντα βρίσκεις τόν τρόπο νά μέ ανανεώσεις καί νά κάνεις τό φορτίο μου άνάλαφρο!

Μέ τό φετινό σου όνομα, μέ τά μαθήματα, τά τραγούδια, τήν επικοινωνία μέ τά άδέλφια, τίς γιορτές, τίς ώρες προσευχής, όλες τίς ήμέρες τής φοιτητικής περιόδου μου θύμιζες πώς όταν τρικυμίες μέ κυκλώνουν δέν είμαι μόνη, αλλά είναι παρών ό Κύριος καί μου φωνάζει: «Θάρσει, έγώ είμι!».

Στ' αλήθεια, ποιός άλλος μπορεί νά άφουγκραστεί τόν πόνο, τήν άγωνία καί τόν φόβο μας, έκτός από τόν ουράνιο Πατέρα μας; Ποιά άλλη άγκαλιά μπορεί νά μäs σκεπάσει όταν παραμονεύει ό κίνδυνος, έκτός από κείνη τής Μητέρας του Θεού καί του κάθε πιστού; Τό ζήσαμε αυτό δυνατά τήν ήμέρα πού όλη ή πατρίδα μας θρηνούσε γιά τήν Άγία-Σοφία, κι έμεις μαζί μέ τόν εφημέριο καί τούς κατοίκους τών Άνω Ποροΐων καταφύγαμε στήν Ύπερμαχο Στρατηγό, ψάλλοντας τόν Άκάθιστο Ύμνο.

Άλησμόνητο θά μείνει μέσα μας τό

βραδινό άφιέρωμα στόν μακαριστό επίσκοπο Φλωρίνης π. Αύγουστίνου, πού επιμελήθηκε ή ομάδα «Άγία Καλλινίκη». Μέ κείμενα καί διαφάνειες ξεδιπλώθηκαν μπροστά μας συγκλονιστικές στιγμές καί διδακτικά περιστατικά τής ζωής του άγωνιστή ιεράρχη, ό οποίος άποτελεί έμπνευση πίστεως καί ήρωισμού.

Κατασκήνωσή μου, πόσο γρήγορα κυλούν οί μέρες όταν βρίσκομαι κοντά σου! Σάν φτάσει ή τελευταία μέρα πρίν σέ άποχωριστώ, θέλω νά πάρω άπό σένα ό,τι περισσότερο μπορώ!

Φεύγοντας, λοιπόν, μία τελευταία προσευχή στέλνω άπό τήν αύλή σου:

«Κύριε, σέ εύχαριστώ γιά όσα μου χάρισες καί φέτος. Κάνε, ό,τι κι άν στείλεις στή ζωή μου καί τή φετινή χρονιά, μαζί σου νά τό περάσω! Νά μήν άφήσω τό χέρι σου, Κύριε! Κι άξίωσέ με καί του χρόνου καί κάθε καλοκαίρι τής ζωής μου νά τό περνώ μαζί σου καί μαζί μέ τά άδέλφια μου στό εύλογημένο καταφύγιο πού ή άγάπη σου έφτιαξε γιά μένα, στήν πολυαγαπημένη μου κατασκήνωσή!».

Μ.-Π.Τ., Φοιτήτρια

Φέτος ή κατασκήνωση ήταν αλλιώςτικη. Οί ειδικές συσκευασίες για τό φαγητό, τά κενά κρεβάτια στή σκηνή, αλλά και ή συχνή χρήση του άντισηπτικού ήταν μερικές από τίς διαφοροποιήσεις. Ύστώσο ή ουσία τής κατασκήνωσης δέν άλλαξε σέ τίποτα. Αύτός ό τόπος ή καλύτερα αύτός ό τρόπος μέ άνεφοδιάσε πνευματικά. Τό φετινό όνομα βροντοφώναξε από τήν άρχή αυτό πού είχα τόσο άνάγκη νά άκούσω: «Θαρσείτε, έγώ είμι».

Άνάμεσα σέ όσα άκούσαμε στά πρωινά άναγνώσματα και στά άπογευματινά μαθήματα πού μās έφοδιάσαν στόν άγώνα μας, ιδιαίτερα μās ένθουσίασαν όσα μās είπε ό σεβασμιώτατος έπίσκοπος Ν. Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ίουστίνος, πού βρέθηκε

ανάμεσα μας ένα άπόγευμα.

Έδω πού χαμηλώνει ό ούρανός νιώθω κι έγώ πίο κοντά Του... Παρηγοριά στάλαξε στήν καρδιά μου τό μυστήριο τής Έξομολογήσεως και τότε κατανόησα τί σημαίνει πραγματική έλευθερία.

Φ.Φ., Μαθήτρια Λυκείου

Ναί, κατασκήνωσή μου λειτούργησες! Άργησες, αλλά άνοιξες και για μένα τήν άγκαλιά σου!

Όλα ήταν άψογα... και είμαι πολύ χαρούμενη για αυτό! Δέν θά σου πώ τώρα κάτι άλλο, παρά μόνο πόσο θαυμάζω όλες τίς κυρίες πού άφησαν ύποχρεώσεις, οικογένειες, έκκρεμότητες, για νά βρεθούν κοντά σου και νά διακονήσουν τά παιδιά του Θεού.

Αυτό πού μέ έντυπωσίασε φέτος είναι κάτι ξεχωριστό: Ήταν πέντε κυρίες στήν κουζίνα, πού έλεγαν ότι ήταν «στήν ίδια ομάδα» και ήρθαν νά διακονήσουν «μαζί μέ τήν άρχηγό». Αυτό πρώτη φορά τό άκουγα! Τί θά πει «μαζί μέ τήν άρχηγό», άφου αυτές ήταν στήν κουζίνα και ή άρχηγός στο άρχηγείο;

Ένα βράδυ ή ίδια ή άρχηγός έλυσε τήν άπορία μου. Κάλεσε όλες αυτές τίς κυρίες τής κουζίνας στήν τραπεζαρία, για νά τίς γνωρίσουμε από κοντά! Μās είπε ότι όλες τους είναι φίλες από μικρές μαθήτριες ή καλύτερα αδελφές! Μεγάλωσαν και έγιναν φοιτήτριες, καθηγήτριες, μανούλες. Όλα τά εξησαν μαζί, χαρές και λύπες. Στηρίζονταν μέ τήν προσευχή και επαιρναν δύναμη ή μία από τήν άλλη. «Ήρθαμε όλες μαζί», είπε ή άρχηγός, «για νά διακονήσουμε αυτό τό έργο πού τόσα χρόνια τό άπολαμβάνουμε».

Άχ κατασκήνωση! Δέν είσαι προορισμός διακοπών, είσαι ό τρόπος ζωής πού δείχνεις πώς αξίζει νά ζει κανείς όπως θέλει ό Χριστός. Εύχήσου και για μένα, κατασκήνωσή μου... κάποτε νά αξιωθώ κι έγώ νά διακονήσω μέ τήν ομάδα μου στήν άγκαλιά σου! Νά σου άνταποδώσω τά τόσα δώρα...

Χ.Δ., Μαθήτρια Λυκείου

Κατασκήνωσή μου, όταν ήμουν μικρή, οι δικοί μου επιστρέφοντας από κοντά σου μου έφερναν για δώρο κάποιο γλυκό. Όταν μεγάλωσα και βρέθηκα κι εγώ στην αγκαλιά σου, κατάλαβα ότι πραγματικά είσαι ένα γλυκό, τό πιό γλυκό δώρο του Θεού στα παιδιά του.

Κοντά σου γεύομαι χαρά παραδεισένια μέσα στην αγάπη τών στελεχών και τή γλύκα τής κοινής ζωής με τά αδέλφια μου. Υπέροχες οί στιγμές κοντά σου! Φέτος, από τόν Άπριλιο ετοίμασα τή βαλίτσα μου, τήν ετοίμασα και περιμένα... με αγωνία και προσμονή. Τώρα τό όνειρο έγινε πραγματικότητα. Δοξάζω τόν Θεό, εύχαριστώ έσένα, πολυαγαπημένη μου κατασκήνωση, πού μου δίνεις δύναμη, πού ενισχύεις τή θέλησή μου, πού μου μαθαίνεις νά είμαι του Θεού και νά τό χαίρομαι!

Φ.Δ., Μαθήτρια Γυμνασίου

Όσες λέξεις κι αν σκεφτώ
ξέρω πώς δέν θά μπορώ
νά έκφράσω αληθινά
ό,τι υπάρχει στην καρδιά.
Κατασκήνωση, μαζί σου
μιά γωνιά του παραδείσου
γνώρισα μέσ στίς πλαγιές σου,
στίς όμορφες βουνοκορφές σου.

Σ' εύχαριστώ απ' τήν ψυχή μου
πού όμορφαίνεις τή ζωή μου!
Νά 'σαι πάντα στήριγμά μου,
δύναμη, παρηγοριά μου!
Κι αν ό δρόμος μās χωρίσει,
κι αν ή μπόρα ξαναρχίσει,
θά 'σαι μέσα στην καρδιά μου
ή πιό ώραία συντροφιά μου.

Ε.Κ., Μαθήτρια Γυμνασίου

Ρωμανός Μπιτσαχτσίδης, ὁ πρωτομάστορας

Ήταν πολύ ξαφνική ἡ εἶδηση τοῦ θανάτου τοῦ πρωτομάστορα τῆς κατασκηνώσεώς μας Ρωμανοῦ (ἢ «Ρωμάνι», ὅπως τόν ἀποκαλούσαμε χαϊδευτικά). Ὁ Κύριος τόν κάλεσε νωρίς κοντά του, στά 46 του, γιά νά συναριθμηθεῖ στά μέλη τῆς οὐράνιας κατασκήνωσης.

Μέ τόν Ρωμανό γνωριστήκαμε πρὶν ἀπό 8 χρόνια τέτοια ἐποχή, τότε πού μέ ἀγωνία καί προσευχή ξεκινήσαμε τή δεύτερη φάση τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς κατασκηνώσεώς μας. Ήταν ἀπό ἐκεῖνα τά μαστόρια πού «πιάνουν πουλιά στόν ἀέρα». Ἀπό τήν πρώτη στιγμή τόν ἐμπιστευθήκαμε. Καί δέν πέσαμε ἔξω. Χαίρομαστε σήμερα τά ἔργα του καί τά ἀπολαμβάνουμε. Τό ἀρχηγεῖο, τά συγκροτήματα τῶν σκηνῶν, ἡ «διακονία» καί κυρίως ἡ κουζίνα μέ τήν τραπεζαρία εἶναι ἔργα του καί ἔργα τῶν συνεργατῶν του. Ἀγαποῦσε εἰλικρινά τήν Ἀδελφότητά μας καί ἐκτιμοῦσε ἀφάνταστα τήν ἀγωνία μας γιά τό «δίλεπτο τῆς χήρας». Μᾶς ἔλεγε: «Δέν θέλω λεφτά. Ὅποτε ἔχετε...». Ἡ συνεργασία του μέ τή μηχανικό μας πράγματι ἐντυπωσίαζε, ἀφοῦ διάβαζε καί κατανοοῦσε τά σχέδια μέ καταπληκτική ταχύτητα καί εὐστροφία. Ἐντύπωση μοῦ ἔκανε ἡ ἀγάπη καί ἡ συνεργασία μέ τόν ἀδελφό του Ρολάνδη, σπάνια μεταξύ ἀδελφῶν.

Στή βαθειά οικονομική κρίση τῆς πατρίδας μας ἀναγκάστηκε νά ξενητευθεῖ στή Ρωσία γιά τόν ἐπιούσιο, ἀφήνοντας τήν οἰκογένειά του στή Ροδόπολη. Στό ἀεροδρόμιο γιά τήν ἐπιστροφή στήν πατρίδα ὁ Κύριος τόν πήρε κοντά του μέ ἄλλη πτήση, πού εἶχε προορισμό τόν οὐρανό.

Ἐμεῖς θά τόν μνημονεύουμε στά δίπτυχα τῶν συνεργατῶν μας καί θά ἀναφέρουμε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τό ὄνομά του ὡς συντελεστοῦ τῶν ἔργων τῆς Κατασκηνώσεώς μας. «Ρωμανοῦ τοῦ πρωτομάστορά μας, συνεργάτη μας καί ἀδελφοῦ μας, ἄς εἶναι ἡ μνήμη αἰώνια!».

Γεώργιος Π. Μυτιληναῖος

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τήν Ἀδελφότητα

Ἀνδρονικίδης Ἰωάννης 50€ * Καναρίδου Φωτεινή, εἰς μνήμην συζύγου Χαραλάμπους, 100€ * Ξ. Μελπομένη 100€ * Ξανθόπουλος Γεώργιος 250€ * Χρηστίδου Ἐλένη 400€ * Ἀνώνυμος, εἰς μνήμην διδασκάλου Στ. Ν. Σάκου, 30€.

Γιά τήν Κατασκήνωση

Βασιλική, Δέσποινα & Καλλιόπη Χ. 210€ * Γ.Π. 40€ * Δ.Ν. 100€ * Δ.Ν. 90€ * Δ.Λ. 100€ * Ζ.Λ. 300€ * Ζ.Χ., εἰς μνήμην συζύγου Ἐμμανουήλ, 60€ * Κ. Δέσποινα 100€ * Μ.Σ. 400€ * Ν.Η. 300€ * Ν.Π. 20€ * Ξ.Μ. 50€ * Π.Α. 300€ * Σ.Α. 200€ * Τ.Π. 200€ * Τ.Χ. 80€ * Τ.Χ. 1.300€ * Ἀνώνυμη, εἰς μνήμην Ἰωάννη Ζαμανίκου, 100€.

Γιά τή Φιλανθρωπία

Μποζίνη Ἀναστασία 50€ * Παργιανᾶς Ἀστέριος, εἰς μνήμην γονέων Γεωργίου - Μαρίας, Σοφίας, 100€.

Γιά τό Περιοδικό

Δημητράς Κωνσταντῖνος 50€ * Θεοδωρίδου Ἐλένη 20€ * Κ.Π. 60€ * Συμεωνίδου Βασιλεία 10€.

Πρότυπος Βρεφονηπιακός Σταθμός Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Τμήματα: Βρεφικό - Μεταβρεφικό
και με το πρόγραμμα ΕΣΤΠΑ

Γ. Μπαλόγλου 25 - Ξηροκρήνη - Θεσσαλονίκη Τηλ.:2310 554.698 www.apolytrosis.gr

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ «ΕΛΠΙΔΑ»

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Φίλυρο, Θεσσαλονίκη Τηλ.: 2310 67 87 45-6-7 www.apolytrosis.gr

Ταξίδι
στη γνώση και στην αρετή
με κέντρο
τον Χριστό
και την Ελλάδα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΕΙΣ»

ΠΕΛΟΠΙΟΣ 7

54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ